

EDUNVALVONTAKATSAUS

Joulukuu 2023

Sisällys

Yleiskatsaus edunvalvontaan.....	3
Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina.....	4
Bioenergia ry:n tavoitteet.....	13
Kärkihankkeet	14
EU+Kotimaa: RED3 ja RED2-toimeenpano (Tuohiniitty)	15
EU+Kotimaa: Hiilensidonta ja -sidontateknologiat (Laajalahti)	17
Energiaverouudistus (Laurikka)	20
Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Fredriksson)	21
Metsätalouden kannustejärjestelmät (Fredriksson)	22
Tärkeät hankkeet	23
EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty)	24
EU: Biodiversiteettistrategia (Laajalahti)	26
Turvetuotantoalueiden jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen (Salo)	28
Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitukset (Salo)	30
Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen edunvalvonta (Salo).....	32
Uuden päästökaupan (ETS2) toimeenpano (Tuohiniitty)	34
Seurattavat hankkeet.....	36
YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka)	37
EU: Valtiontukisuuntaviivojen uudistaminen (Tuohiniitty)	39
EU: Bioenergian TKI-rahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (Laajalahti)	41
Sähkön riittävyys ja kapasiteettimekanismi (Laurikka)	42

Yleiskatsaus edunvalvontaan

YK:n ilmastokokous COP-28 on alkanut 30.11. Dubaissa, Arabiemiraateissa. Kokous päättyy arviolta 12.-14.12. ministeriosuuteen. Kokouksen keskeisin asia on Pariisin ilmastopimuksen maailmanlaajuinen tilannekatsaus (global stocktake). Sen toivotaan johtavan osapuolten uusin päästövähennyssitoumuksiin vuoteen 2025 mennessä. Heti COPin alkumetreillä saatiin virallisesti perustettua uusi ilmastomuutoksen vahinkoja ja menetyksiä lievittävä rahasto, jonka sääntöjä neuvoteltiin vuoden 2023 aikana. Rahastoon tuli kuitenkin hyvin vaatimattomia määriä pääomaa isoilta donoreilta, kuten Yhdysvalloilta ja Japanilta. Kokouksessa puhutaan tällä kertaa paljon suoraan energiasta: uusiutuvasta energiasta, energiatehokkuudesta ja fossiilisten polttoaineiden tuista. Odotukset lopputuloksen suhteen eivät ole kuitenkaan tältä osin korkealla. Parhaimmillaan näistä saadaan jotain kirjattua osapuolikokouksen päätökseen. Sillä on merkitystä, mutta se ei ole kansainvälisessä oikeudessa sitova asiakirja.

EU:ssa uusiutuvan energian direktiivin uudistus (**RED3**) julkaistiin virallisessa lehdessä 31.10.2023 ja astui voimaan 20.11. Kansallinen toimeenpano pitäisi saada voimaan 21.5.2025 mennessä. Bery [vastasi maaperädirektiiviehdotusta koskevaan konsultaatioon](#) 3.11.2023. **Net Zero Industry Actin** osalta parlamentti hyväksyi kantansa 21.11. Parlamentti mukaili ENVI:in kantaa yhdestä laajasta listasta teknologioita (yhteensä 17), bioenergia ja CCUS mukaan lukien poistot mukana. Laajuus jättää jäsenmaille vapautta valita, mikä on kullekin maalle strategisesti tärkeää. Parlamentin kannassa EU:n 50 MtCO₂ varastointitavoite säilyi EU-aluetta koskevana (NO, UK ulkona). Neuvostolla ei ole vielä virallista kantaa, mutta se on tavoitteena 7.12. Trilogit käynnistyvät joulukuussa ja tavoitteena on saada kokonaisuus valmiiksi helmikuussa. **Hiilenpoistojen sertifiointissa (CRCF)** parlamentti hyväksyi kantansa 17.11. Siinä mm. permanent storage -kategoriaan lasketaan BECCS, DACCS, mineralisaatio ja biohiili tietyissä tapauksissa. Nämä halutaan eriyttää pitkäikäisistä tuotteista. Biomassan osalta kestävyyskriteerien todetaan tulevan RED:istä ja biomassan olevan nollapäästöistä EU ETS mukaisesti. Trilogit käynnistyivät 29.11. Tavoite saada kokonaisuus maaliin ensi vuoden alkupuolella. Bery kommentoi energiajaostossa CRCF-asiantuntijaryhmän technical scoping paper -työpapereita teknisten nielujen metodologioista. Bery nosti esiin mm.: keskeisimmät arviointikriteerit oltava hiilenpoiston kvantifiointi sekä pysyvyyden arviointi ja biomassan kestävyysvaatimusten tulee perustua juuri päivitettyyn kestävyyslainsäädäntöön.

CCUS Forum järjestettiin 27.-28.11.2023 Tanskassa ([Tilaisuuden stream](#)). Yhdistys osallistui tilaisuuteen paikan päällä. Pääviestejä olivat mm.: edistämällä on kiire, ei voida odottaa, että politiikka- ja lainsäädäntökehys on valmis, hankkeita kehitettävä jo nyt. Infra tulee olemaan EU:n prioriteetti, tavoitteena EU-laajuisen avoin infra. Yhteistyö välttämätöntä toimijoiden välillä, EU:lla rooli fasilitoimisessa, mutta myös valtioilla. CCS ja CCU ratkaisuista tulisi puhua erikseen, eikä nipussa. Komission CCUS-tiedonanto julkaistaan Q1/2024, ehkä helmikuussa.

Kotimaassa ratkaisu saatu aikaan pienten liikenteen biopolttoainetuottajien **kestävyyden osoittamisesta**. Uuden lakimuutosesityksen mukaan mahdollistetaan myös kestävyysjärjestelmä pientuottajille (> 1GWh tuottajat; < 2 MW käyttäjät), mutta menettely on oleellisesti kevyempi. Toteutus pitkälti Energiaviraston harjoilla. **METKA**-notifiointi on hyväksytty ja uusi asetus annettu. Kemeravaroja leikataan ja tukitaso alenee selvästi. Pienpuun keruutuki ensi vuonna on 100 euroa. Kohteiden ehtoja ei ole muutettu.

Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina

KÄRKIHANKKEET

EU + Kotimaa: RED3 ja RED2-toimeenpano (Tuohiniitty)

- Suomessa kansallinen kestävyysjärjestelmä toteutetaan Energiaviraston toimesta. Energiavirasto julkaisi lain reunaviivojen mukaan ohjeistusta toiminnanharjoittajille kesäkuussa 2021. Energiavirastossa kestävyyslakemusten käsittelyn odotetaan kestävän 2023 loppuun asti ja ensimmäisen kerran kestävyyttä pitää osoittaa 2024 maaliskuussa päästökauppatodentamisen yhteydessä.
- Komissio on hyväksynyt 15 [vapaaehtoisia kestävyysjärjestelmää](#), joiden hyväksyntä on tosin ollut varsin haastavaa järjestelmille. Toiminnanharjoittajien sertifiointi on hyväksytyjen osalta käynnissä.
- Komissio lähetti Suomelle perustellun lausunnon koskien puutteita RED2 toimeenpanossa, jonka takia hallitus on valmistellut vähäiset muutokset biopolttoainelakiin ja valtioneuvoston asetukseen. Nämä tulisivat voimaan 1.1.2024
- Esitys **RED3:sta** hyväksyttiin lokakuussa Parlamentissa ja neuvostossa ja se julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 31.10.2023. Kansallinen toimeenpano pitäisi saada voimaan 21.5.2025 mennessä.
- TEM on asettanut asiantuntijatyöryhmän, joka valmistelee RED3 kestävyyskriteerien kansallista toimeenpanoa. Työryhmän toimikausi on 1.11.2023 - 31.5.2024. Työryhmä kokoontui ensimmäisen kerran marraskuussa ja seuraava kokous on 15.12. Yhteensä on tarkoitus järjestää 7 kokousta.
- TEMn vastuulla oleva esitys lainsäädännön muuttamiseksi on tarkoitus tuoda lausuntokierrokselle touko-kesäkuussa 2024 ja Valtioneuvostoon 16.9.2024., tavoitteena saada lakimuutokset voimaan 1.1.2025 alkaen.

EU+Kotimaa: Hiilensidonta ja -sidontateknologiat (Laajalahti):

- Net Zero Industry Act: Parlamentti hyväksyi kantansa 21.11. Parlamentti mukailti ENVI:in kantaa yhdestä laajasta listasta teknologioita (yhteensä 17), bioenergia ja CCUS mukaan lukien poistot mukana. Laajuus jättää jäsenmailla vapautta valita, mikä on kullekin maalle strategisesti tärkeää. Parlamentin kannassa EU:n 50 Mt varastointitavoite säilyi EU-aluetta koskevana (NO, UK ulkona). Komission ehdotus öljy- ja kaasutuottajien vaatimukselle tarjota varastointikapasiteettia muotoiltiin parlamentin kannassa 'entities selling crude oil, petroleum products or natural gas in the Union' tuottajat-muotoilun sijaan. Neuvostolla ei vielä virallista kantaa. Trilogit käynnistyvät joulukuussa ja tavoite saada kokonaisuus valmiiksi helmikuussa.
- CRCF-asetus: Neuvosto hyväksyi kantansa 17.10.2023. Siinä päästövähennykset ('soil emissions reductions') nostettiin mukaan asetuksen piiriin. Tekstissä oli positiivisia lisäyksiä kestävän biohiilen näkökulmasta liittyen pysyvään varastoon. Biomassan käytön osalta tekstissä oli erittäin huono kirjaus kaskadikäytöstä. Lisäksi kaikkien ratkaisujen toivotaan tuottavan poistojen lisäksi lisähyötyjä, vieden täten fokusta olennaiselta. Parlamentti puolestaan hyväksyi oman kantansa 17.11. Siinä mm. permanent storage -kategoriaan lasketaan BECCS, DACCS, mineralisaatio ja biohiili tietyissä tapauksissa.

Nämä halutaan eriyttää pitkäikäisistä tuotteista. Biomassan osalta kestävyyskriteerit todetaan tulevan RED:istä ja biomassan olevan nollapäästöistä EU ETS mukaisesti. Trilogit käynnistyivät 29.11. Tavoite saada kokonaisuus maaliin ensi vuoden alkupuolella.

- Yhdistys kommentoi energiajaostossa CRCF-asiantuntijaryhmän technical scoping paper -työpapereita teknisten nielujen metodologioista. Bery nosti esiin mm.: keskeisimmät arviointikriteerit oltava hiilenpoiston kvantifiointi sekä pysyvyyden arviointi ja biomassan kestävyysvaatimusten tulee perustua juuri päivitettyyn kestävyyslainsäädäntöön.
- IEA julkisti 27.11. [2023 raportin CCUS politiikasta ja liiketoimintamalleista](#). Keskeisimpiä haasteita ovat taloudellinen kannattavuus, projektien läpimenoaikojen kiihdyttäminen, innovaatiokuilun kaventaminen sekä uusien, part-chain liiketoimintamallien tuomien kompleksisuuksien taklaaminen.
- Komission CCUS Forum järjestettiin 27.-28.11.2023 Tanskassa. [Tilaisuuden stream](#). Yhdistys osallistui tilaisuuteen paikan päällä. Pääviestejä olivat mm.: edistämislähtö on kiire, ei voida odottaa, että politiikka- ja lainsäädäntökehys on valmis, hankkeita kehitettävä jo nyt. Infra tulee olemaan EU:n prioriteetti, tavoitteena EU-laajuinen avoin infra. Yhteistyö välttämätöntä toimijoiden välillä, EU:lla rooli fasilitoimisessa, mutta myös valtioilla. CCS ja CCU ratkaisusta tulisi puhua erikseen, eikä nipussa.
- Komission CCUS-tiedonanto julkaistaan Q1/2024, ehkä helmikuussa. Komissio jakoi CCUS Forumissa alustavia otteita tiedonannosta. Komissio aikoo perustaa CCUS Knowledge Sharing Platformin, jossa projektit sekä valtiot voivat jakaa tietoa ja siten nopeuttaa oppimista ja hankkeiden läpimenoaikoja. Lisäksi EU tulee panostamaan infrakehitykseen sekä yhteisten standardien luomiseen kuljetettavalle hiilidioksidille. Komissio aikoo myös perustaa CCS Observatory -alustan sementti- ja jätteenpolttosektoreille. Tiedonannon yhteydessä ei esitetä lainsäädäntöehdotuksia.
- Yhdistys on jäsenistön toiveesta edistänyt hiilidioksidinfrastruktuuriselvityksen käynnistämistä. Esittelytilaisuus pidettiin 24.11.2023. Tavoitteena on selvittää, millaista infrastruktuuria ja logistiikkaa Suomen potentiaalisen CCUS-järjestelmän pyörittäminen vaatii. Erityisesti halutaan selvittää, mihin Suomessa tulisi rakentaa hiilidioksiditerminalia sekä sisämaan välivarastoja, millaisia ovat kuljetusvaihtoehdot ja niiden kustannukset, infraan liittyvät kustannukset sekä millaisia toimijoita kokonaisuuteen tarvitaan ja miten regulaatio toimintaan nykyisellään suhteutuu & millaisia puutteita siihen liittyy. Toimijoilta toivotaan mukaantulositoumukset jouluun mennessä.
- CCUS Forum ensi vuonna: 10-11.10.2024 Pau, Ranska

Energiaverouudistus (Laurikka):

- Kotimaassa hallituksen ministerit ovat marraskuussa väläyttelleet lisäleikkauksia ja myös verotuksen tarkastelua taloustilanteen edelleen heikentyessä. Hallitusohjelmassa on kuitenkin selkeä kirjaus, ettei bioenergiaa veroteta.
- Neuvosto on edelleen yrittänyt muodostaa kantaa energiaverodirektiiviin. Viimeisin työryhmäkokous on ollut 23.11. Energiaverodirektiivi ei ole kuitenkaan 8.12. pidettävän ECOFINin asialistalla. Seuraava ECOFIN on jo 16.1. Parlamentissa käsittely on kesken ECON-valiokunnassa.

Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Fredriksson):

- Hallitusohjelman mukainen jakeluvelvoitelakimuutosluonnos on valiokuntakuulemisvaiheessa
- Ratkaisu saatu aikaan pienten tuottajien kestävyiden osoittamisesta. Uuden lakimuutosesityksen mukaan mahdollistetaan myös kestävyysjärjestelmä pientuottajille (> 1GWh tuottajat; < 2 MW käyttäjät), mutta menettely on oleellisesti kevyempi. Toteutus pitkälti Energiaviraston harteilla.

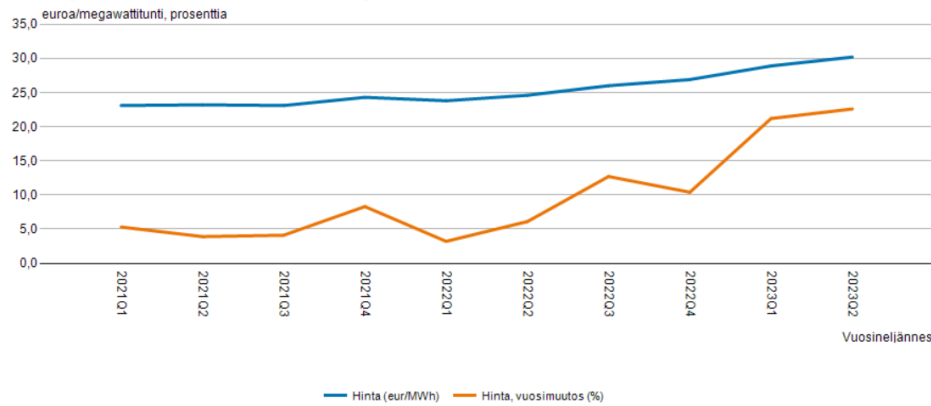
Metsätalouden kannustejärjestelmät (Fredriksson):

- Notifiointi hyväksytty ja uusi asetus annettu. Kemeravaroja leikataan, ja tukitaso alenee selvästi. Pienpuun keruutuki ensi vuonna on 100 euroa. Kohteiden ehtoja ei ole muutettu.

PUUENERGIAMARKKINAKATSAUS

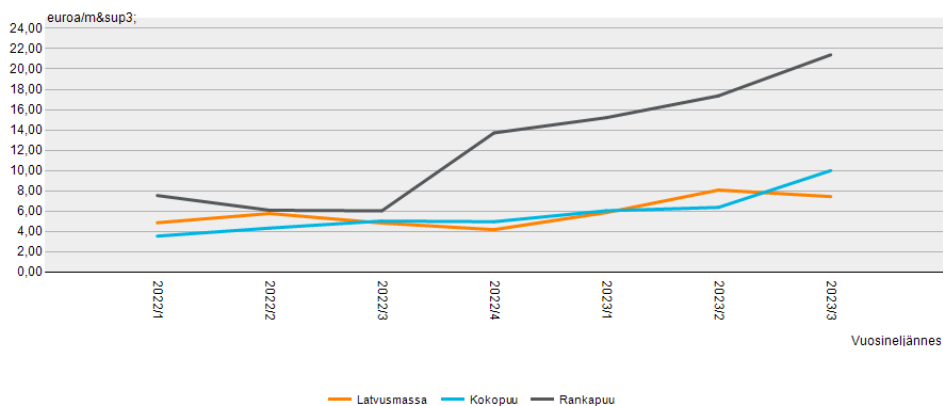
- Luke seuraa puukauppaa neljännesvuosittain, hakkuut kuukausittain ja vuositasolla sekä toteutunut käyttö vuositasolla. Valtakunnallinen hintaseuranta Foex ja Tilastokeskus, osittain yhteistyönä. Metsähakkeen käyttö 2022 kasvoi kaukolämmön tuotannossa 8,95 TWh:sta 9,83 TWh: iin. Teollisuuden sivutuotteiden määrä kutistui 5,01:stä 4,73:een. Puun markkinaosuus kasvoi 4,01 %. Luvut eivät sisällä CHP-tuotannon sähköosuuden polttoainekäyttöä. Kaiken bioenergian osuus kaukolämmössä on 49 prosenttia. Luku ei sisällä savukaasupesureiden talteen ottama energia.
- Puupolttoaineiden laitoshinnan muutos (e/MWh) hakkeella, purulla ja kuorella heinäkuusta syyskuuhun oli +1,26+0,22 ja -2,91. Edelliseen vuoden syyskuuhun verrattuna hakkeen, purun ja kuoren hinnan muutos oli +6,79, +6,40 ja +2,49 (Foex).
- Tilastokeskus:

Kotimaisten polttoaineiden käyttäjähinnat energiantuotannossa (ei sis. alv) muuttujina Tiedot ja Vuosineljännes. Metsähake/-murske käyttöpaikalla, (2016Q1-).

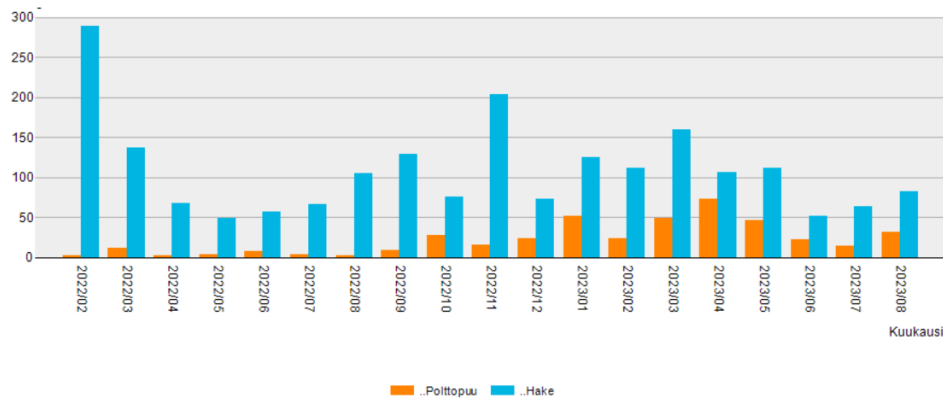
- Energiapuun kauppvoja kirjautui vuoden kolmannella neljänneksellä tilastoon yhteensä 1,023 miljoonaa kuutiometriä, kun vastaava määrä edellisenä vuonna oli 1,132 milj. m³.
- Energiapuun kantohinta kolmannella vuosineljänneksellä oli 11,89 e/m³ kun hinta vastaavana aikana viime vuonna oli 9,19. Edelliseen neljännekseen verrattuna hinta nousi peräti 2,7 e/m³. Hankintahinta oli samana aikana 40,45 ja vastaava hinta viime vuonna oli 35,49. Edelliseen neljännekseen verrattuna nousua oli 4,96 e/m³. Hankintahinnassa oli vuodessa vahvaa nousua, joka johtui sekä korjuukustannusten että kantohintojen noususta.

Energiapuun hinta muuttujina Energiapuulaji ja Vuosineljännes. Pystykauppa, KOKO MAA, Hinta e/m³.

- Energiapuuta korjattiin (syys-lokakuu) 1,493 milj. m³, siis selvästi vähemmän kuin vastaavana aikana 2022 (2,208 milj. m³). Kuitupuuleimikoita ostetaan yhä enemmän energiakäyttöön.

Puun tuonti muuttujina Tuontinimike ja Kuukausi. KOKO MAAILMA, Määrä, 1000 m³.

TÄRKEÄT HANKKEET

EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty):

- Kestävän rahoituksen asetus EU 2020/852 määrittelee rahoitustoiminnoissa millä perusteilla toimintoja voi arvioida kestävän kehityksen mukaisiksi. Asetuksessa annetaan komissiolle oikeus antaa delegoituja asetuksia tarkempien kriteerien määrittelemiseksi.
- Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomian ilmastokriteereistä 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Neuvosto ei saavuttanut vahvistettua määräenemmistöä hyväksymisen vastustamiseksi eikä Euroopan Parlamentti myöskään vastustanut aikarajassa. Asetus astui voimaan 1.1.2022.
- Taksonomian asiantuntijaryhmä SFP julkaisi luonnoksensa taksonomian ympäristötavoitteista (ml. monimuotoisuus, vesivaikutukset ym) heinäkuussa 2021 kommentoitavaksi. Lisäesitys SFPltä tuli 28.11.2022.
- Komissio antoi oman esityksensä luontokriteerien delegoidusta asetuksesta kesäkuussa 2023 osana kestävän rahoituksen esityspakettia.
- Komissio nimesi uuden taksonomian asiantuntijaryhmän helmikuussa 2023. Uudessa kokoonpanossa on aiempaa selvempi kokoonpano rahoitusalan asiantuntijoita ja vähemmän intressiryhmien edustajia
- Ehdotuskanava uusien toimintojen sisällyttämiseksi taksonomiaan [avattiin lokakuussa](#) 2023.

EU: Biodiversiteettistrategia (Laajalahti):

- Yhdistys [vastasi Soil Monitoring and Resilience -direktiiviehdotusta koskevaan konsultaatioon](#) 3.11.2023.
- Suomen kansalliset sitoumukset biodiversiteettistrategiaan on infottu EU:lle 20.12.2022. Valmisteilla oleva E-kirje sitoumuksista oli tavoitteena antaa helmikuussa 2023 eduskunnalle, mutta se on lykkääntynyt. Sidosryhmät kutsuttiin syksyllä osallistumaan suojelupinta-alasitoumuksen valmisteluun. Sitoumuksista oli määrää pyytää lausuntoja syksyllä 2023, mutta aikataulu on pitkittynyt alkuvuoteen 2024. Tärkeä periaate tavoitteiden saavuttamisessa on vapaaehtoisuus. Helmi- ja METSO-ohjelma tukevat osaltaan tavoitteiden saavuttamista yksityismailla. Ennen kuin Suomen sitoumukset toimitetaan EU:lle, niistä tehdään valtioneuvoston periaatepäätös. Lopullinen versio toimitetaan komissiolle vuoden 2024 aikana.

Turvetuotantoalueiden jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen (Salo):

- Turvetuotantoalueita siirtyi vuosina 2020–2022 ympäristöluvan viimeisen eli jälkihoitovaiheen kautta seuraavaan maankäyttöön huomattavasti enemmän kuin 2010-luvulla keskimäärin (noin 2500 – 3000 ha). Ukrainan sodan seurauksena vielä alkuvuonna 2022 odotetusta viiveestä tässä trendissä ei ole merkkejä. Energiaturvetuotannon lievä elpyminen hetkeksi ei näy alueiden poistumatahdissa eikä useamman vuoden kysyntänäkymää. ”Tilapäisesti levossa” oleva energiaturpeen tuotantoala siirtyy varsin nopeasti (hallinnollisesti sujuvoituneen jälkihoitovaiheen kautta) seuraavaan maankäyttöön. Alustavat tiedot kuluvulta vuodelta eivät näytä muuttaneen tätä trendiä, pikemmin päinvastoin mm. aurinkovoimakohityksen voimistuttua.
- Turvetuotannon ympäristölupien jälkihoitovaiheen menettelyt ovat yleisesti nopeutuneet ja tehostuneet edelleen. Tavoitteeseen, että toiminnanharjoittajan vastuut päättyisivät selkeästi viimeistään kahden vuoden päästä tuotannon lopettamisesta ja suonpohjat vapautuisivat muuhun maankäyttöön, on kuitenkin edelleen panostettava.
- Jälkihoitovaiheen hallinnollisia menettelyjä pyritään edistämään. Nk. vihreän siirtymän hankkeiden etusijamenettely ei koske turvetuotantoalueita.
- Jälkihoitovaiheen lupavaatimusten ja määräaikaisen metsitystuen ehtojen seuranta on päättynyt metsitystuen päättymisen myötä.

Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitus (Salo):

- Ympäristölupahakemuksia uusille turvetuotantoalueille ei ole enää jätetty vuonna 2023 paria poikkeusta lukuun ottamatta. AVlista on saatu prosessissa olleita ympäristölupapäätöksiä enää harvakseltaan lähinnä pienille, alle 10 ha:n alueille ja vähäisille lisäalueille. Toimialaa koskevan vesiensuojeluohjeen tulkinta on muotoutunut hyvin hitaasti käytännössä.
- Lupaharkinta on järkevöitynyt potentiaalisesti happamilla sulfaattimailla. Turvetuotannon supistumisen myötä toimialan yritysten maksama vesistötarkkailu ja kalatalousmaksukertymä on vähentynyt, mikä

koetaan sidosryhmissä ja laajemmin yhteiskunnassa monilla vesistöalueilla ongelmaksi, kun pääasiallisen maksaja poistuu.

- Vesienhoitosuunnitelmien merkitys on kasvanut kuluvalle vesienhoitokaudella 2022 – 2027. ”One out, all out -periaate” (= yhdenkin vesimuodostuman laatutekijän huononeminen johtaa suoraan luokituksen laskuun) korostuu. Turvetuotannon kannalta tämä on heijastunut jälkihoitovaatimuksiin hidastaen joissakin tapauksissa suonpohjien siirtymistä seuraavaan maankäyttöön.
- Uusi luonnonsuojelulaki antaa keinot kiristää vesiensuojelun ja –hoidon tavoitteita luvanvaraisilla toimialoilla. LsL heijastunee jatkossa päivitettäviin vesi- ja ympäristönsuojelulakeihin, mistä seuraa todennäköisesti erinäisten selvitysten määrän, vaatimustason ja näiden kustannusten kasvu.
- Pelätty, harkinnanvarainen ympäristöluvan ehtojen tarkistaminen (YSL §89) ei ole lopulta hidastanut suonpohjien siirtymistä seuraavaan maankäyttöön. Edunvalvonnallisessa tavoitteessa on onnistuttu, kun valvojan viranomaisen harkintaa ja kehottamista on pidetty yleisesti hyvänä tapana hoitaa havaittuja puutteita sekä korjata tilanteita ilman raskasta uudelleen luvittamista.
- Turvetuotannon jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen kuuluu osaksi vastuullista energiaturvetuotannon alasajoa, johon viranomaisilla tulee vielä tulevana vuosina olla tarvittavat resurssit. Seuranta ja vaikuttamista jatketaan niin, että turvetuotannon päättämiseen liittyviä maastotarkastuksia voidaan tehdä nopeasti tilanteen vaatimalla tavalla. Toimialan ympäristö- ja resurssivastaavien ryhmä on kerää edunvalvontaan tarvittavat taustatiedot jälleen vuodenvaihteessa 2023/24.
- Jälkihoitovaiheen ja lupaehtojen päättymisen haasteeseen on pystyttävä vastaamaan edelleen, kun tuotantoalueiden poistumistrendi jatkuu jokseenkin entisenlaisena vielä pari vuotta.

Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen korjuun edunvalvonta (Salo):

- Kasvu- ja ympäristöturpeen edunvalvonta painottuu yhä enemmän Peat Alliance -yhteistyöhön muiden kasvuturvetta tuottavien maiden kanssa. Syksyn aikana on koostettu aineistoja mm. seuraavan komission työohjelmaa silmällä pitäen ja valmisteltu vaikuttamiseen tarvittavia selvityshankkeita tapaamisissa ja workshopeissa Tallinnassa, Riikassa ja Brysselissä.
- Kotimaassa edunvalvonnallinen yhteistyö kasvualustavalmistajien, kauppapuutarhojen ja viherympäristöalan kanssa on tiivistä. Syyskuussa valmistui LUKEn selvitys Kuivikemateriaalien käyttö ja tarjonta vuoteen 2028 saakka, jota kotieläintalouden eri tuotantosuuntien yhdistykset ja turvevaliokunnan jäsenet osarahoittivat. Selvityksen tuloksena oli mm. arvio kuiviketurpeen tarjonnan puolittumisesta viidessä vuodessa tuotantoalueiden ehtyessä. Turvetta korvaavia, laadukkaita kuivikemateriaaleja ei ole riittävästi ja kuivittamisen hinta uhkaa nousta merkittävästi etenkin nautakarjataloudessa. Selvityksen perusteella pyritään käynnistämään kansallinen kuivikehuollon tiekarttatyö mahdollisimman pikaisesti.
- Rahkasammalen korjuulle on vuoden verran valmisteltu nk. green deal -sopimusta ympäristöministeriön kanssa hyvässä yhteistyössä. Marraskuussa neuvottelut etenivät vaiheeseen, jossa päätettiin odottaa rahkasammalen uusiutumista selvittävän tutkimushankkeen tulosten valmistumista ensi vuoteen.

Uuden päästökaupan (ETS2) toimeenpano (Tuohiniitty):

- ETS2 sisältää polttoaineiden jakelijoita koskevan päästökauppajärjestelmän ja lisäksi nykyisen päästökaupan ulkopuolelle jääneet rakennusten lämmityksen
- EU:n virallisessa lehdessä 16.5.2023 julkaistu ETS2 direktiivi laajentaa EU:n päästökaupan liikenteeseen ja rakennusten lämmitykseen
- ETS2 tulee olla kansallisesti toimeenpantuna 30.6.2024 mennessä.
- ETS2 arviomuistio [on lausunnolla, takaraja lausunnon antamiselle on 7.1.2024.](#)
- Hallitus antaa esityksen eduskunnalle arviolta huhtikuun lopussa 2024.

SEURATTAVAT HANKKEET

YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka):

- YK:n ilmastokokous COP-28 on alkanut 30.11. Dubaissa, Arabiemiraateissa. Kokous päättyy arviolta 12.-14.12. ministeriosuuteen.
- Kokouksen keskeisin asia on Pariisin ilmastopimuksen maailmanlaajuinen tilannekatsaus (global stocktake). Sen toivotaan johtavan osapuolten uusin päästövähennyssitoumuksiin vuoteen 2025 mennessä.
- Heti COPin alkumetreillä saatiin virallisesti perustettua uusi ilmastomuutoksen vahinkoja ja menetyksiä lievittävä rahasto, jonka sääntöjä neuvoteltiin vuoden 2023 aikana. Rahastoon tuli kuitenkin hyvin vaatimattomia määriä pääomaa isoilta donoreilta, kuten Yhdysvalloilta ja Japanilta.
- Kokouksessa puhutaan tällä kertaa paljon energiasta: uusiutuvasta energiasta, energiatehokkuudesta ja fossiilisten polttoaineiden tuista. Odotukset lopputuloksen suhteen eivät ole kuitenkaan tältä osin korkealla. Parhaimmillaan näistä saadaan jotain kirjattua osapuolikokouksen päätökseen. Sillä on merkitystä, mutta se ei ole kansainvälisessä oikeudessa sitova asiakirja.

EU: Valtiontukisuuntaviivojen uudistaminen (Tuohiniitty):

- Ryhmäpoikkeusasetuksen (GBER) uudistus oli lausunnolla joulukuun 2021 alussa. Komissio aikoi saada GBERn valmiiksi vuoden 2022 aikana, mutta 9.3.2023 komissio julkaisi määräaikaisen ryhmäpoikkeusasetuksen, joka on voimassa 2026 loppuun asti käyttöönotetuille tukijärjestelmille. On epäselvää millä aikataululla komissio etenee varsinaisen GBER-uudistuksen kanssa, mutta oletettavasti se toteutuu vasta seuraavan komission aikana.
- Komissio julkisti 9.3.2023 myös muutoksista, jotka koskevat koko EU:n valtiontukipolitiikan suuntaa ja tavoitteita. Nyt tehdyillä muutoksilla komissio joustavoittaa lisää teollisuuden vähähiilistämisen sekä uusiutuvan energian käyttöönottoa koskevia tilapäisiä sääntöjä ja jatkaa niiden voimassaoloa vuoden 2025 loppuun asti. Uudet säännöt sallivat valtiontuen myöntämisen tuotannollisiin investointeihin jotka

katsotaan keskeisiksi vihreän siirtymän kannalta. Mukana on mm. bioenergiահankkeet ja niiden yhteydessä varastot.

- Komissio hyväksyi uudet energiasuuntaviivat (CEEAG) joulukuussa 2021 ja virallisti päätöksen tammikuussa 2022. Suuntaviivoihin jäi haasteellinen kohta, missä kielletään antamasta tukea energiamuodoille, jotka tuottavat ilmapäästöjä, jos tuki syrjäyttää nollapäästöistä tuotantoa. Uudet suuntaviivat tulee huomioida jäsenmaiden tukijärjestelmissä alkaen 2024.

EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) (Laajalahti):

- 23.11.2023 käynnistyi uusi haku kaikenkokoisille hankkeille. Haun budjetti on 4 miljardia euroa. Haun arvioitu päättymispäivä on 9.4.2024. Komission hakua käsittelevä [infotilaisuus järjestetään 7.12.2023](#).
- 23.11.2023 käynnistyi myös [huutokauppa vetyhankkeille](#), huutokaupan budjetti on 800 M€. Huutokaupan arvioitu päättymispäivä on 8.2.2024. [Huutokaupan säännöt](#) julkaistiin elokuun lopussa. Hakua käsittelevä infotilaisuus järjestetään [30.11.2023](#).
- Bery järjesti Innovaatorahastosta jäsenwebinaarin 30.11.2023 yhdessä VTT:n Antti Araston kanssa. Arasto on Innovaatorahaston asiantuntijaryhmän jäsen.

Sähkön riittävyys ja kapasiteettimekanismi (Laurikka):

- Selvitys aiheesta tulee käynnistymään vasta ensi vuoden puolella ministeriön TEM:n muiden kiireiden vuoksi.
- TEM tulee perustamaan mekanismin kehittämiseen myös asiantuntijaryhmän.

Bioenergia ry:n tavoitteet

Bioenergia ry:n missio/tarkoitus on määritelty yhdistyksen säännöissä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää bioenergian, biohiilen ja turpeen tuotannon, käytön, kilpailukyvyn ja taloudellisuuden yleisiä edellytyksiä kestävästi. Yhdistys edistää eri tuotantomuotojen tasapuolisuutta ottaen huomioon bio-massan käytöstä saatavan jalostusarvon. Yhdistys edistää toimialan osaamista ja jäsentensä välistä yhteistyötä sekä parantaa alan yleisiä toimintaedellytyksiä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys:

- seuraa ja edistää alan kehitystä ja lainsäädäntöä sekä tekee näihin liittyviä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja
 - kokoaa ja julkaisee toimialaa koskevia tilastoja.
 - osallistuu alaan liittyviin työryhmiin ja vaikuttaa alaa koskevan lainsäädännön, standardien ja menettelytapojen kehittämiseen
 - ylläpitää yhteyksiä alan kotimaisiin ja ulkomaisiin järjestöihin, sidosryhmiin ja tutkimukseen sekä edistää alan yhteistoimintaa.
 - harjoittaa sisäistä ja ulkoista viestintää ja tiedotusta julkaisemalla painotuotteita ja sähköistä viestintää, järjestämällä tiedotustilaisuuksia, julkistamalla tiedotteita sekä osallistumalla näyttelyihin ja messuihin.
 - järjestää koulutus- ja tiedotustilaisuuksia, alan kokouksia sekä kotimaisia ja kansainvälisiä seminaareja ja konferensseja.
- neuvoo jäsenistöään alan kaupallisissa, hallinnollisissa, teknisissä ja ympäristöllisissä kysymyksissä.

Bioenergia ry:n visio on:

Suomessa on maailman parhaat edellytykset tuottaa biomassaan perustuvia kestäviä ja jopa hiilinegatiivisia tuotteita. Pyrimme toiminnassamme mahdollisimman korkeaan jalostusarvoon ja vientiin. Vahvistamme energiaomavaraisuutta, energian toimitus- ja huoltovarmuutta, työllisyyttä ja aluetaloutta. Olemme osa bio- ja kiertotaloutta. Energiaa otetaan talteen sivuvirroista samalla huomioiden monimuotoisuus metsissä ja pelloilla.

Bioenergia ry päivitti vuonna 2021 yhdistyksen strategian. Strategia sisälsi edunvalvonnan, jäsenpalveluiden ja viestinnän painopisteet vuodelle 2022, tavoitetilat vuodelle 2025 sekä yhdistyksen vision (ks. yllä). Strategiaa on päivitetty syksyllä 2023. Yhdistyksen edunvalvontahankkeet on jaettu kolmeen prioriteettiiluokkaan: kärkihankkeet, tärkeät hankkeet ja seurattavat hankkeet. Jaossa otetaan huomioon toisaalta hankkeen tärkeys Berylle ja toisaalta mahdollisuudet vaikuttaa lopputulokseen. Nyt kärkihankkeita on 5 kpl, tärkeiksi hankkeiksi määriteltyjä hankkeita 6 kpl ja seurattavia hankkeita 4 kpl.

Kärkihankkeet

Kärkihankkeiksi ja niiden vastuuhenkilöiksi on määritetty:

Hanke	Aikataulu	Vastuuhenkilö
EU+kotimaa: RED3 ja RED2-toimeenpano	RED3 valmis RED2 kansallinen toimeenpano kesken.	Hannes Tuohiniitty
EU+Kotimaa: Hiilensidonta ja sidontateknologiat	Jatkuva 30.11.2022 Komission asetusehdotus	Erika Laajalahti
Kotimaa: Energiaverouudistus	1. vaihe valmis 9/2020, 2. vaihe selvitys 4/2022 EU:ssa energiaverodirektiivi parlamentissa ja neuvostossa	Harri Laurikka
Kotimaa: Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat	Jatkuva	Tage Fredriksson
Kotimaa: Metsätalouden kannustejärjestelmät	Jatkuva	Tage Fredriksson

EU+KOTIMAA: RED3 JA RED2–TOIMEENPANO (TUOHINIITTY)

Tilannekuvaus

Vuoden 2018 lopulla hyväksytty REDII direktiivi tuli toimeenpanna kansalliseen lainsäädäntöön 2021 alkuun mennessä. Suomessa toimeenpano tapahtui muuttamalla biopolttoaineita koskevaa kestävyyslainsäädäntöä. Kestävyysvaatimukset koskevat yli 20 MW kiinteän biomassan laitoksia ja yli 2 MW biokaasulaitoksia sekä kaikkea liikenteen biopolttoaineiden tuotantoa.

Aikataulu:

Uusien kriteerien mukainen kestävyyslaki tuli voimaan 1.1.2021 ja valtioneuvoston asetus hyväksyttiin ja tuli voimaan 14.1.2021. Toiminnanharjoittajien tuli 30.6.2021 mennessä jättää kestävyysjärjestelmästä hakemus Energiavirastolle tai hakeutua vapaaehtoisen sertifiointijärjestelmän piiriin, jotta toimijat pystyvät osoittamaan käyttämiensä biomassojen kestävyys lain soveltamisalalla.

Energiavirasto julkaisi lain reunaviivojen mukaan ohjeistusta toiminnanharjoittajille kesäkuussa 2021. Energiavirasto odottaa edelleen komission ohjeen valmistumista, mutta on käsitellyt hakemuksia. Käsittelyn odotetaan kestävän 2023 loppuun asti.

Vapaaehtoisia sertifiointijärjestelmiä koskeva toimeenpano-ohje julkaistiin keväällä 2022 ja 15 järjestelmää on [hyväksytty](#) toimimaan sekä muutamista ennakoarvio.

Komissio sai valmiiksi RED2 direktiivin mukaisen toimeenpanoasetusten syyskuussa. Biomassan kestävyyskriteerien toimeenpanosäädös [julkaistiin 13.12.2022](#) – 23 kk myöhässä direktiivin mukaisesta aikataulusta. Toimeenpanosäädös vaikuttaa Energiaviraston päätöksiin kestävyysjärjestelmistä.

Esitys RED3:sta annettiin komissiosta 14.7.2021 Kotimaiset kannat valmistuivat joulukuussa 2021. Neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen 27.6.2022. Parlamentin ITRE-valiokunta äänesti heinäkuussa mietinnöstä ja täysistuntokäsittely oli 13.-14.9.2022. Trilogeissa saavutettiin maaliskuun 2023 lopussa sopu. Teksti äänestettäneen Parlamentin täysistunnossa syyskuussa, loppuvuodesta Neuvostossa ja se julkaistaisiin joulukuussa 2023, jolloin kansallinen toimeenpano pitäisi saada voimaan kesään 2025 mennessä.

Merkitys

Esityksellä on merkittävä vaikutus bioenergiakäytön ja etenkin käytön kasvun edellytyksiin. Hallinnollinen taakka voi nostaa polttoainekustannuksia ja mahdolliset jaakohtaiset erottelut tai kaskadikäyttövaatimus voisivat aiheuttaa vakavan markkinahäiriön.

Iso merkitys on toisaalta sillä, että jonkinlainen ratkaisu saadaan ja epävarmuus biomassan käytöstä 2020 jälkeen poistuu. Tällä on aivan keskeinen vaikutus uusien energialaitos- ja tuotantolaitosinvestoinneille.

Tavoite

- lakimuutos on ennakoitava ja hyödyntää mahdollisimman laajasti joustavat menettelyt viranomais-ten kanssa.

- Soveltamisohje selventää epäselviä kohtia direktiivissä kriteerien ja todentamisen osalta

Keinot

- Osallistuminen ja vaikuttaminen kansalliseen toimeenpanoon **ministeriöiden kautta.**
- Vaikuttaminen Bioenergy Europen kautta

- Vaikuttaminen jatkui trilogien käynnissä ollessa Bioenergy Europen kautta neuvottelijoihin ja suoraan suomalaistahojen kautta
- valmistaudutaan kotimaiseen toimeenpanoon

EU+KOTIMAA: HIILENSIDONTA JA –SIDONTATEKNOLOGIAT (LAAJALAHTI)

Tilannekuvaus

Erilaisia tapoja sitoa hiiltä ovat mm.: BECCUS (Bioenergy with Carbon Capture, Utilisation and Storage), BECCU, BECCS, DACCS (Direct Air Carbon Capture and Storage) ja CCS. Ja biohiilellä (PyCCS) on potentiaalia toimia pysyvän rakenteensa myötä pitkäaikaisena (arviolta 100-1000 vuotta) hiilivarastona maaperässä, missä sillä on useimmiten myös maanparannusvaikutusta.

Vuoden toimineella Biohiiliverkostolla on keskeinen rooli biohiilialan alkuvaiheen kehittymisen tukena. Biohiilialan standardoinnin ja sertifiointin tukemista, biohiilen roolia päästökompensaatiomarkkinoilla sekä biohiilen sivuvirtojen merkitystä on selvitetty Biohiiliverkostossa vuonna 2022. Biohiilialan kehityksen tukeksi Biohiiliverkosto päätti lokakuussa 2022 edistää kolmen eri teeman hankevalmistelua ja toteutusta vuodelle 2023: *Biohiilen standardointi ja sertifiointi, Biohiilialan markkinakartoitus ja visio sekä Pyrolyysin sivuvirtojen edistäminen.*

Hiilensidontateknologia-ala on Suomessa vielä hyvin uusi. Hiilidioksidin talteenottoa ja hyötykäyttöä (mutta ei pysyvää varastointia) toteuttavia yrityksiä on muutamia Suomessa, kuten DAC-yritys Soletair Power Oy sekä Riihimäellä Fortumin ja Q Powerin yhteistyö Carbon2X-konsepti. Suomea lähimpänä olevat esimerkit käynnissä olevista pysyvään hiilidioksidivarastoon CCS-teknologiaa käyttävistä laitoksista löytyvät Tukholmasta ja Oslosta. Nämä CCS-laitokset ottavat hiilidioksidia ilmasta säilöön ja kuljettavat sen pysyvään säilöön meren pohjaan (Norjaan Pohjanmerelle) pohjavesikerrostumiin tai entisille öljykentille. YLE:n tietojen mukaan Euroopassa aloitettiin 2021 vuonna 35 uutta CCS-hanketta. Vuonna 2022 CCS-teknologioista on ollut paljon uutisointia. Ja esimerkiksi betoniin (6-7% globaaleista khk-päästöistä) liitetyistä hiilensidontateknologioista, kuten betonin karbonisaatiosta kontissa ja biohiilen lisäämisestä sementtiin, on ollut uutisointia ja keskustelua paljon vuoden 2022 aikana.

Komissio antoi asetusehdotuksensa uudesta EU:n yhteisestä hiilenpoistojen sertifiointijärjestelmästä (Carbon Removal Certification) 30.11.2022. Esityksessä hiilenpoistot on jaoteltu pysyviin hiilenpoistoihin, hiiliviljelyyn ja hiilivarastotuotteisiin. Bioenergia ry antoi aiheesta tiedotteen ([Beryn tiedote 1.12.2022](#)). EU:n asetusehdotuksessa hiilenpoistojen sertifiointikehikosta on esitetty hiilenpoistoista tarkat laatukriteerit. Ja EU tulisi toimimaan sertifioiduna elimenä hiilenpoistoille.

Hannes Tuohiniitty on osallistunut EU CCUS Vision Groupin tapahtumiin vuonna 2022. Hiilidioksidin kuljettusta pysyviin varastoihin laivatankeilla rakennetaan jo monessa kohteessa Norjan ja Iso-Britannian välissä Pohjanmerellä, kuten suomalaisillekin toimijoille potentiaalisessa pysyvän varaston kohteessa Northern Lights –projektissa Norjan rannikolla. Suomessa [Tampereen Sähkölaitos on tehnyt urauurtavaa selvitystä CCS:stä](#). Ja Bioenergia-lehdessä aihepiiriä on käsitelty artikkeleissa: [Hyvää nostetta hiilidioksidin talteenotossa](#) sekä [Hiilidioksidin toimiva logistiikka avainasemassa](#).

Merkitys

Hiilinielupolitiikalla on suoria vaikutuksia bioenergia-alan tarjontaan ja sovellutuksiin. Toisaalta hyvä nielu-politiikka voi tukea yritysten ja maanomistajien liiketoimintaa. Hiilensidontateknologia-alalla voi olla suuri kasvupotentiaali varsinkin sellaisessa tilanteessa, jos päästöoikeuksien hinnat ovat korkealla. Joka tapauksessa myös hiilensidontateknologioiden avulla saatava hiilensidonta tulee olemaan tärkeä osa ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Tavoite

- Varmistaa, että hiilinieluja ja -varastoja koskevat politiikkatoimet ovat tarkoituksenmukaisia, hyvin kohdennettuja, kustannustehokkaita ja bioenergiasektorin kannalta mahdollisimman hyviä.
- Pyritään vaikuttamaan suoraan valmistettavaan nielupolitiikkaan.
- Hiilensidontaan liittyvän termistön parantaminen ja kehittäminen.

Keinot

- Seurataan aktiivisesti hiilensidontaan liittyvää keskustelua ja aiheeseen liittyviä hankkeita.
- Osallistutaan tapahtumiin.
- Tapaamiset virkamiesten kanssa.
- Bioenergia ry:n seminaareissa järjestetään mahdollisuudet alan verkostoitumiseen ja tiedonvälitykseen.
- Uuden hiilensidontatermistön päivittäminen ja esillä pitäminen

- Net Zero Industry Act: Parlamentti hyväksyi kantansa 21.11. Parlamentti mukailti ENVI:in kantaa yhdestä laajasta listasta teknologioita (yhteensä 17), bioenergia ja CCUS mukaan lukien poistot mukana. Laajuus jättää jäsenmailla vapautta valita, mikä on kullekin maalle strategisesti tärkeää. Parlamentin kannassa EU:n 50 Mt varastointitavoite säilyi EU-aluetta koskevana (NO, UK ulkona). Komission ehdotus öljy- ja kaasutuottajien vaatimukselle tarjota varastointikapasiteettia muotoiltiin parlamentin kannassa 'entities selling crude oil, petroleum products or natural gas in the Union' tuottajat-muotoilun sijaan. Neuvostolla ei vielä virallista kantaa. Trilogit käynnistyvät joulukuussa ja tavoite saada kokonaisuus valmiiksi helmikuussa.
- CRCF-asetus: Neuvosto hyväksyi kantansa 17.10.2023. Siinä päästövähennykset ('soil emissions reductions') nostettiin mukaan asetuksen piiriin. Tekstissä oli positiivisia lisäyksiä kestävästä biohiilen näkökulmasta liittyen pysyvään varastoon. Biomassan käytön osalta tekstissä oli erittäin huono kirjaus kaskidikäytöstä. Lisäksi kaikkien ratkaisujen toivotaan tuottavan poiston lisäksi lisähyötyjä, vieden täten fokusta olennaiselta. Parlamentti puolestaan hyväksyi oman kantansa 17.11. Siinä mm. permanent storage -kategoriaan lasketaan BECCS, DACCS, mineralisaatio ja biohiili tietyissä tapauksissa. Nämä halutaan eriyttää pitkäikäisistä tuotteista. Biomassan osalta kestävyyskriteerit todetaan tulevan RED:istä ja biomassan olevan nollapäästöistä EU ETS mukaisesti. Trilogit käynnistyivät 29.11. Tavoite saada kokonaisuus maaliin ensi vuoden alkupuolella.
- Yhdistys kommentoi energiajaostossa CRCF-asiantuntijaryhmän technical scoping paper -työpapereita teknisten nielujen metodologioista. Bery nosti esiin mm.: keskeisimmät arviointikriteerit oltava hiilenpoiston kvantifiointi sekä pysyvyyden arviointi ja biomassan kestävyysvaatimusten tulee perustua juuri päivitettyyn kestävyyslainsäädäntöön.
- IEA julkisti 27.11. [2023 raportin CCUS politiikasta ja liiketoimintamalleista](#). Keskeisimpiä haasteita ovat taloudellinen kannattavuus, projektien läpimenoaikojen kiihdyttäminen, innovaatiokuilun kaventaminen sekä uusien, part-chain liiketoimintamallien tuomien kompleksisuuksien taklaaminen.
- Komission CCUS Forum järjestettiin 27.-28.11.2023 Tanskassa. [Tilaisuuden stream](#). Yhdistys osallistui tilaisuuteen paikan päällä. Pääviestejä olivat mm.: edistämisenä on kiire, ei voida odottaa, että politiikka- ja lainsäädäntökehys on valmis, hankkeita kehitettävä jo nyt. Infra tulee olemaan EU:n prioriteetti, tavoitteena EU-laajuinen avoin infra. Yhteistyö välttämätöntä toimijoiden välillä, EU:lla rooli fasilitoimisessa, mutta myös valtioilla. CCS ja CCU ratkaisuista tulisi puhua erikseen, eikä nipussa.
- Komission CCUS-tiedonanto julkaistaan Q1/2024, ehkä helmikuussa. Komissio jakoi CCUS Forumissa alustavia otteita tiedonannosta. Komissio aikoo perustaa CCUS Knowledge Sharing Platformin, jossa projektit sekä valtiot voivat jakaa tietoa ja siten nopeuttaa oppimista ja hankkeiden läpimenoaikoja. Lisäksi EU tulee panostamaan infrakehitykseen sekä yhteisten standardien luomiseen kuljetettavalle hiilidioksidille. Komissio aikoo myös perustaa CCS Observatory -alustan sementti- ja jätteenpolttosektoreille. Tiedonannon yhteydessä ei esitetä lainsäädäntöehdotuksia.
- Yhdistys on jäsenistön toiveesta edistänyt hiilidioksidi-infrastruktuuriselvityksen käynnistämistä. Esittelytilaisuus pidettiin 24.11.2023. Tavoitteena on selvittää, millaista infrastruktuuria ja logistiikkaa Suomen potentiaalisen CCUS-järjestelmän pyörittäminen vaatii. Erityisesti halutaan selvittää, mihin Suomessa tulisi rakentaa hiilidioksiditerminaaleja sekä sisämaan välivarastoja, millaisia ovat kuljetusvaihtoehdot ja niiden kustannukset, infraan liittyvät kustannukset sekä millaisia toimijoita kokonaisuuteen tarvitaan ja miten regulaatio toimintaan nykyisellään suhteutuu & millaisia puutteita siihen liittyy. Toimijoilta toivotaan mukaantulositoumukset jouluun mennessä.
- CCUS Forum ensi vuonna: 10-11.10.2024 Pau, Ranska

ENERGIAVEROUUDISTUS (LAURIKKA)

Tilannekuvaus

Marinin hallitus tilasi VTT:ltä selvityksen energiaverotuksen tiekartasta, joka valmistui huhtikuussa 2022. Vuonna 2023 käynnistettiin valtioneuvoston rahoittama selvitys kiinteän biomassan verotuksesta. Orpon hallitusohjelma ei kuitenkaan edistä biomassan verotusta.

Komissio esitteli EU:n energiaverodirektiivin uudistetun version heinäkuussa 2021. Tämän neuvottelut ovat kesken neuvostossa ja parlamentissa. Esitys sisältää minimiveron kaikelle biomassalle ja turpeelle.

Merkitys

Biomassan verotus ja turpeen veron korottaminen lisääisivät välittömästi kaukolämmön kustannuksia lähes kaikilla kaukolämpöyhtiöillä ja elinkustannuksia suurelle joukolle ihmisiä.

Tavoite

- Biomassan energiakäytön verotuksen torjuminen

Keinot

- Työryhmätyön seuranta ja lausunnot, viestintä

- Kotimaassa hallituksen ministerit ovat marraskuussa väläyttelleet lisäleikkauksia ja myös verotuksen tarkastelua taloustilanteen edelleen heikentyessä. Hallitusohjelmassa on kuitenkin selkeä kirjaus, ettei bioenergiaa veroteta.
- Neuvosto on edelleen yrittänyt muodostaa kantaa energiaverodirektiiviin. Viimeisin työryhmäkoko-
kus on ollut 23.11. Energiaverodirektiivi ei ole kuitenkaan 8.12. pidettävän ECOFINin asialis-
talla. Seuraava ECOFIN on jo 16.1. Parlamentissa käsittely on kesken ECON-valiokunnassa.

LIIKENTEEN BIOPOLTTOAINEET JA VAIHTOEHTOISET KÄYTTÖVOIMAT (FREDRIKSSON)

Tilannekuvaus

Vähäpäästöisen liikkuvuuden tiedonannon tarkoituksena on edistää merkittävästi EU:n talouden nykyi-
kaistamista, auttaa vähentämään liikenteen päästöjä ja täyttää EU:n sitoumukset Pariisin sopimuksen mu-
kaisesti. Suomessa tähän liittyvät kysymykset sekä tieverkon ylläpidon rahoittaminen käsitellään parlamen-
taarisessa työryhmässä, joka antoi väliraporttinsa budjettiriihen alla elokuun lopussa. Lopullinen raportti an-
netaan helmikuussa

Merkitys

Vähäpäästöisen vaihtoehtoisen energian käytön moninkertaistaminen liikenteessä merkitsee ennen kaikkea
kehittyneille biopolttoaineille kasvavia markkinoita muuallakin kuin Suomessa

Komissio on käynnistänyt huomattavan joukon toimenpiteitä liikenteen päästöjen vähentämiseksi ja sekto-
rin kehittämiseksi. Tärkeimpiä ovat vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin kehittäminen, sähköisen
liikkuvuuden yhteen toimivuus ja standardointi, ajoneuvojen testauksen parantaminen kuluttajien luotta-
muksen palauttamiseksi, liikenne- ja energiajärjestelmien yhdistäminen, julkisten hankintojen ohjaaminen
vähäpäästöisiin ratkaisuihin. Komissio kehittää menetelmän helpon vertailujen tekemiselle sähkö- ja mui-
den ajoneuvojen välillä.

Tavoite

- Kehittyneillä biopolttoaineilla on merkittävä rooli sekä EU:ssa ja etenkin Suomessa liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Puhtaiden biopolttoaineiden ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käytön lisääminen
- Mahdollistaa tähän liittyvän liiketoiminnan kehittämiseen meillä ja muualla
- Kotimaisen tuotannon aikaansaaminen ennen kaikkea kotimaisilla raaka-aineilla
- Biopolttoaineen (ml biokaasu) maine päästöjen vähentäjänä entistä paremmaksi
- Biokaasun suotuisan kehityksen turvaaminen

Keinot

- Kotimaisten investointitukirahojen turvaaminen ja biopolttoaineiden aseman turvaaminen ja kehittämi-
nen käyttövoimien kilpailussa
- Aktiivinen viestintä eri kanavissa
- Teknologianeutraalit ratkaisut
- Liikenteen veroratkaisuihin vaikuttaminen mm. työryhmien kautta.

Biokaasutyöryhmän esitysten toteutuksen seuranta ja korkeaseoksisten biopolttoaineiden ja biokaasun
käytön huomiointi autojen ja autoilun verotuksessa. EU:n säädösprosessin seuranta ja vaikuttaminen.

METSÄTALOUDEN KANNUSTEJÄRJESTELMÄT (FREDRIKSSON)

Tilannekuvaus

Rahoitusjärjestelmän 2017 muutosten jälkeen hakemusruuhkaa ei ole ollut, mutta muut kielteiset ominaisuudet ovat edelleen korjaamatta eikä halua niiden korjaamisen ole. Osa hankkeista eivät toteudu suunnitelman mukaan tai jäävät toteutumatta, minkä takia osa käyttämättä jääneistä rahoista jäävät pysyvästi pois.

Merkitys

Pienpuu Kemera- kohteista saatava puu on merkittävä raaka-aine ennen kaikkea lämmöntuotannossa, mutta on ollut merkittävä myös joissakin voimalaitoksissa. Samalla on saatu hyvään tuotantokuntoon vuosittai 24000-34000 hehtaaria metsää. Nykyisten ehtojen mukaan puuta on kerätty vuosittain 34 000 hehtaarilta, mutta kertymät ovat oletettavasti pienemmät.

Tavoite

- Puun korjuun tukeminen (korotettu pinta-alatuki) säilyy osana Kemera-lainsäädäntöä. Seuraavan kauden tukijärjestelmät ovat suunnitteilla ja pienpuun talteenotto säilytettävä ja kehitettävä.

Keinot

- Ensi vaiheessa suora yhteys ministeriöiden valmisteleviin virkamiehiin ja ministerin esikuntaan ja julkisuuteen.
 - Vaikuttaminen kehysriihen jälkeiseen valmisteluun.
- Aktiivinen viestintä eri kanavissa
 - Suora vaikuttaminen

- Bery teki ehdotuksen nykyisen Kemera-lain jatkamisesta ja asetuksen muuttamisesta 2015 mukaiseksi osana kestävää elvytystä.

Tärkeät hankkeet

Tärkeiksi hankkeiksi ja niiden vastuushenkilöiksi on määritelty:

Hanke	Aikataulu	Vastuushenkilö
EU: Kestävä rahoitus	Taksonomian 2. delegoitu asetusesitys tulossa Q1-Q2/2023	Hannes Tuohiniitty
EU: Biodiversiteettistrategia	Komission esitys 5/2020, Neuvoston kanta 10/2020, Ennallistamisesta alustava sopu 11/2023	Erika Laajalahti
Kotimaa: Turvetuotantoalueiden jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen	jatkuva	Hannu Salo
Kotimaa: Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitukset	jatkuva	Hannu Salo
Kotimaa: Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen edunvalvonta	jatkuva	Hannu Salo
Kotimaa: Uuden päästökaupan (ETS2) toimeenpano	TEM arviomuistio tulossa syksyllä 2023	Hannes Tuohiniitty

EU: KESTÄVÄ RAHOITUS (TUOHINIITTY)

Tilannekuvaus

Kestävän rahoituksen asetus EU 2020/852 määrittelee rahoitustoiminnoissa millä perusteilla toimintoja voi arvioida kestävän kehityksen mukaisiksi. Asetuksessa annetaan komissiolle oikeus antaa delegoituja asetuksia tarkempien kriteerien määrittelemiseksi.

Kestävän rahoituksen asiantuntijaryhmän (SPF) uusi kokoonpano nimettiin helmikuussa 2023 ja se on entistä enemmän rahoitusasiantuntijoista koostuva ja vähemmän vaikutusten piirissä olevien toimialojen edustajia.

Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomiasta 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Neuvosto ei saavuttanut vahvistettua määräenemmistöä hyväksymisen vastustamiseksi eikä Euroopan Parlamentti myöskään vastustanut aikarajassa. Asetus astui voimaan 1.1.2022.

SPF julkaisi luonnoksensa taksonomian ympäristötavoitteista (ml. monimuotoisuus, vesivaikutukset ym) heinäkuussa 2021 kommentoitavaksi. Esitys komissiolle valmistui maaliskuussa ja lisäesitys marraskuun 2022 lopussa. Komissio antoi oman esityksensä luontokriteerien delegoidusta asetuksesta alkuvuodesta 2023.

Hallitus ja eduskunta muodostivat ensimmäiseen taksonomia-asetukseen kielteisen kannan marraskuun 2021 lopulla. Valtioneuvosto on muodostanut ennakkovaiuttamisen kannat ympäristötavoitteista joulukuun lopulla 2022 ja asiaa on käsitelty eduskunnassa keväällä 2022, jolloin myös muodostettiin varsinaiset Suomen kannat.

Merkitys

Kun lainsäädännön ja taksonomian mukainen taloudellinen toiminta katsotaan kestäväksi sen mahdollisuudet rahoituksen saamiseen paremmin ehdoin ovat todennäköiset. Alkuvaiheessa lainsäädäntö on rahoitusalan toimijoille vapaaehtoista, mutta määritelmien arvioidaan vaikuttavan seuraavassa vaiheessa esimerkiksi valtiontukisuuntaviivojen rajauksissa.

Bioenergia-alan toimijoiden keskeisin huolenaihe on, että kestävän rahoituksen myötä tuodaan juuri hyväksytyn REDII direktiivin kestävän biomassan määritelmien kanssa ristiriitaisia kestävyysmääritelmiä.

Tavoite

- Vaikuttaa siihen, että REDII mukainen kestävä bioenergia on kestävää myös tämän lainsäädännön piirissä.

Keinot

- Vaikuttaminen Suomen edustajiin EU-työryhmissä

- Vaikuttaminen Bioenergy European kautta ja suoraan komissioon

- vaikutettu Bioenergy European kautta delegoidun asetuksen luonnokseen
- Lausuttu luontokriteerien delegoidusta asetuksesta maaliskuussa 2022

EU: BIODIVERSITEETTISTRATEGIA (LAAJALAHTI)

Tilannekuvaus

EU -komissio esitteli 20.5.2020 biodiversiteettistrategian, joka on osa komission vihreän kehityksen ohjelmaa (ns. Green Deal). Strategian käsittely alkoi EU-elimissä ja Suomi tulee muodostamaan siihen oman kantansa. Strategian mukaisesti vuonna 2020 julkaistiin bioenergian kysyntää ja tarjontaa EU-tasolla ja maailmanlaajuisesti käsittelevä raportti, jonka perusteella arvioidaan, vaatiiko uusiutuvan energian direktiivi (RED2) päivityksiä. Strategia esittää bioenergian osalta, että kokopuun ("whole trees") sekä ruoka- ja rehu-kasvien energiakäyttö "tulee minimoida". Kestävä bioenergia tunnustetaan kuitenkin samalla edistettäväksi asiaksi.

EU:n biodiversiteettistrategiassa painotetaan suojelualueiden lisäämisen ohella ennallistamisen merkitystä. Ensimmäinen sitoumus koskee sitä, että jäsenmaat aikovat edistää EU:n yhteisen 30 % suojelupinta-alatavoitteen ja 10 % tiukan suojelun saavuttamista. Tiukan suojelun tavoitteeseen sisältyy kaikkien jäljellä olevien vanhojen ja luonnonvaraisten metsien suojelu. Toinen sitoumus koskee jäsenmaiden toimia, joilla turvataan luonto- ja lintudirektiivin liitteiden lajien ja luontotyyppien suojelutaso sekä toimia, joilla suojelutasoa parannetaan 30 % lajeista ja luontotyypeistä. Komissio esitteli lainsäädäntöesityksen jäsenmaiden ennallistamistavoitteista 22.6.2022. Suomi sai muodostettua siihen kannan 30.11.2022.

[EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpanoon liittyvien Suomen kansallisten sitoumusten laatiminen](#) on aloitettu 15.2.2022.

Merkitys

Biodiversiteettistrategialla voi olla laaja-alaisia vaikutuksia mahdollisuuksiin käyttää kotimaista puuta raaka-aineena. Strategian linjaus kokopuun minimoinnista on toimialalle vahingollinen, sillä siihen sisältyy epätarkoituksenmukaisen lisäsääntelyn riski. EU:n ennallistamislainsäädännön kustannuksiksi Suomessa on arvioitu 0,9 miljardia euroa, mikä on EU:n kolmanneksi suurin Ranskan ja Espanjan jälkeen.

Tavoite

- Saada bioenergiasektorin näkökulma mukaan 2020 julkaistun EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpanoon
- Seurata ja vaikuttaa oikeudellisesti sitovien EU:n ennallistamistavoitteiden valmisteluun
- Viestiä biodiversiteettistrategian toimeenpanon etenemisestä ja ennallistamistavoitteiden valmistelusta

Keinot

- Tehdään yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen (Bioenergy Europe) kanssa
- Tehdään yhteistyötä kotimaisten muiden järjestöjen ja päättäjien kanssa
- Vaikutetaan Suomen kantaan ja tavataan viranhaltijoita

- Yhdistys [vastasi Soil Monitoring and Resilience -direktiiviehdotusta koskevaan konsultaatioon](#) 3.11.2023.
- Suomen kansalliset sitoumukset biodiversiteettistrategiaan on infottu EU:lle 20.12.2022. Valmis-
teilla oleva E-kirje sitoumuksista oli tavoitteena antaa helmikuussa 2023 eduskunnalle, mutta se on
lykkäätynyt. Sidosryhmät kutsuttiin syksyllä osallistumaan suojelupinta-alasitoumuksen valmiste-
luun. Sitoumuksista oli määrää pyytää lausuntoja syksyllä 2023, mutta aikataulu on pitkittynyt alku-
vuoteen 2024. Tärkeä periaate tavoitteiden saavuttamisessa on vapaaehtoisuus. Helmi- ja
METSO-ohjelma tukevat osaltaan tavoitteiden saavuttamista yksityismailla. Ennen kuin Suomen
sitoumukset toimitetaan EU:lle, niistä tehdään valtioneuvoston periaatepäätös. Lopullinen versio
toimitetaan komissiolle vuoden 2024 aikana.

TURVETUOTANTOALUEIDEN JÄLKIHOITOVAIHEEN SUJUVOITTAMINEN (SALO)

Tilannekuvaus

Turvetuotanto edellyttää ympäristölupaa. Se asettaa ehtoja toiminnalle alkaen alueen suunnitteluvaiheen luontokartoituksista ja muista etukäteisselvityksistä aina siihen saakka, kun alue siirtyy seuraavaan maankäyttöön, kuten metsäksi, pelloksi tai kosteikoksi. Turpeen noston lähestyessä loppuaan, siirrytään alueella luvanhaltijan esittämällä suunnitelmalla ja ilmoituksella tällä hetkellä vuosia kestäväan *jälkihoitovaiheeseen*. Se sisältää ympäristölupaehtojen toteuttamisen ennen kuin alue voi vapautua ELYn lopputarkastuksen jälkeen suunniteltuun *jälkikäyttöön*.

Turvevaliokunta linjasi vuonna 2020, että jälkihoitovaiheen hallinnollinen sujuvoittaminen turvetuotantokäytöstä poistuvien alueiden jälkikäyttöön siirtymisen tehostamiseksi erityisesti Pohjois-Suomessa vaatii tehokasta, koko toimialan valtakunnallista edunvalvontaa ainakin vuoden 2023 loppuun saakka. Jälkihoitovaihe venyi pitemmäksi kuin olisi toiminnanharjoittajan ja maanomistajan sekä seuraavan maankäyttömuodon kannalta järkevää. Meneillään oleva Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ei vähennä jälkihoitovaiheen sujuvoittamisen tarvetta, vaikka sen arvioitiin väliaikaisesti edistävän ”tilapäisesti levossa” olleiden energiaturvetuotantoalueiden ottamista käyttöön ja helpottaa hiukan painetta jälkihoitovaiheen menettelyjen sujuvoittamiseksi.

Viimeaikainen kehitys näyttää lupaavalta jälkihoitovaiheen sujuvoittumisen kannalta myös pohjoisen Suomen osalta. Edelleen on kuitenkin valvottava etenkin happamien ja potentiaalisesta happamien sulfaattimaiden osalta sujuvia jälkihoitovaiheen menettelyjä, jotta jälkikäyttöön voitaisiin siirtyä mahdollisimman vähillä hallinnollisilla viiveillä.

Jälkihoitovaiheen sujuvoittamisen tarvetta arvioidaan alkuvuodesta 2024, ja oletusarvoisesti tämä edunvalvonnan kannalta ”tärkeä hanke” muuttuu ”seurattavaksi edunvalvontahankkeeksi”.

Merkitys

Energiaturpeen nopea alasajo kysynnän romahdettua ajoi alan yritykset pohtimaan taakaksi muodostuneiden turvetuotantoalueittensa käyttöä. Ympäristöluvitetuilta alueilta juoksevat tarkkailukulut ja muut luvan ylläpitoon liittyvät kustannukset, vaikka tuloja turpeen myynnistä ei enää olekaan odotettavissa. Jos jälkihoitovaihe pitkittyy, maanomistajat menettävät joissakin tapauksissa mahdollisuuksiaan hakea tarjolla olevia tukia tai hyötyä määräaikaista hankkeista. Olipa kyse mistä maankäyttömuodosta tahansa, olisi tärkeää pelkästään ympäristötavoitteidenkin takia voida siirtyä siihen suunnitelmallisesti ja saumattomasti turvetuotannon loputtua. Myös viranomaisten kannalta viive aiheuttaa lopulta suuremman hallinnollisen kuorman, ellei jälkihoitovaiheen käytäntöjä sujuvoiteta ja ympäristöhallinnon resursseista pidetä huolta vielä lähivuosina.

Tavoite

- Vaikuttaa turvetuotantoalueiden jälkihoitovaiheen lupaehtoihin, jälkihoitotoimien vahvistamiseen ja päätöksiin edelleen niin, että toiminnanharjoittajan vastuut päättyvät yhtenäisesti eri alueilla kahden vuoden päästä tuotannon lopettamisesta.
- Sovittaa yhteen turvetuotannon jälkihoitovaiheen lupaehtoja ja käytännön toimia erityisesti kasvittamisen ja tuhkalannoituksen osalta.

Keinot

- Ratkaisuhakuisen ja aikataulutetun vuoropuhelun jatkaminen ympäristöviranomaisten kanssa YM:n asettamassa koordinaatioryhmässä sekä alueellisten lupaviranomaisten ja ELYjen kanssa.
- Yhteistyö muiden järjestöjen, kuten MTK:n ja yrittäjäjärjestöjen sekä kuntien ja tutkimuslaitosten kanssa vielä vuoden 2023 loppuun saakka Hiilestä kiinni -hankkeissa (toimialapäällikkö mukana useissa ohjausryhmissä). Lukuisten hankkeiden loputtua näyttää vielä olevan tarvetta jatkaa näiden "jälkihoitoa" kevään 2024 aikana.
- Aktiivinen tiedonkeruu ja asian edunvalvonta jäsenyritysten pinta-alakyselyn tulosten pohjalta.

VESIENHOITOSUUNNITELMAT JA YMPÄRISTÖLUVITUS (SALO)

Tilannekuvaus

EU:n vesienhoidon tavoitteet kiristyivät viimeiselle vesienhoitokaudelle 2022 – 2027 osana muuta vesipoliittikkaa (juomavesidirektiivi, uimavedet, pohjavedet jne.). Niiden velvoittavuus on tämänhetkisen oikeuskäytännön ja EU-tuomioistuimen nk. Weser-päätöksen myötä varsin laaja, eivätkä meneillään olevat ja päättyneet oikeusprosessit Euroopassa näytä muuttavan oikeuskäytäntöä.

Vesienhoitosuunnitelmien velvoittavuus koskee täysimääräisenä myös turvetuotannon ympäristölupia vielä nk. jälkihoitovaiheessakin (edeltää lupaehtojen loppumista ja suonpohjan siirtymistä seuraavaan maankäyttöön). Yhdenkin vesimuodostuman laatutekijän heikentymisen mahdollisuus yhdessä muun vesiin vaikuttavana toiminnan tai kuormituksen kanssa (one out – all out -periaate) saattaa johtaa lisävaatimuksiin myös voimassa olevan ympäristöluvan ehtoihin tai uuden ympäristölupahakemuksen hylkäämiseen. Ei siis riitä, että vain luvanvarainen toiminta pääsee tavoitteeseen vaan sitä harjoittavan pitää ottaa huomioon myös samalla valuma-alueella mikä tahansa vesistön fyysiseen, kemialliseen tai biologiseen laatuun mahdollisesti heikentävästi vaikuttava toiminta, jolta ei edellytetä ympäristölupaa.

Turvetoimialaa koskevaan vesienhoidon oppaaseen jäi kohtia, jotka heikensivät oppaan käyttöarvoa. Jotkut epämääräisyydet voivat johtaa lupaehtojen kiristymiseen. Jälkihoitovaiheeseen ja suonpohjien poistumiseen seuraavaan maankäyttöön esim. aurinkovoimakemistämiseen, metsitykseen tai kosteikoiksi ei saa muodostua tarpeetonta hallinnollista hidastetta.

Merkitys

Lainsäädäntö on tiukentumassa niiden kriteerien osalta, jotka voivat estää luvan myöntämisen vesienhoitollisten tilatavoitteiden vaarantumisen seurauksena. Koska turvetuotantoon on alan yleisen alasajon takia haettu enää vähän ympäristölupia, niin kokonaisuutena tiukentumisella ei ole merkitystä. Toisaalta niihin harvoin hankkeisiin, joita vielä esitetään, voi kohdistua sitäkin suurempi sääntelypaine ja hyvin hallittuihin ympäristövaikutuksiin verrattuna ylikorostunut julkinen painostus.

Vesienhoidon hyvän tilan saavuttamisen pohjana on vesistöjen tilaluokitus tai tarkemman seurantadatan puuttuessa asiantuntija-arviot sekä yksittäiset laatutekijät ekologisen tilaluokituksen sisällä. Niiden merkitys korostuu, kun ”one out, all out -periaate” vahvistuu (yhdenkin vesimuodostuman laatutekijän heikentyminen johtaa suoraan luokan heikkenemiseen). Vesimuodostumien määrittely ja tilatavoitteiden pohjana oleva data on toisaalta katsottu puutteelliseksi oikeudellisesti sitovien päätösten antamiseksi varsinkin silloin, kun datan puute korvataan asiantuntija-arviolla. Tämä jo pelkästään on omiaan aiheuttamaan ristiriitoja eri kuormittavien toimintojen välillä. Mahdollisuus sitoutua yhteisiin toimiin vesienhoitoalueilla on kahdella aiemmalla vesienhoitokaudella kuitenkin ollut kantavana periaatteena.

Tavoite

- vaikuttaa vesienhoidon alueellisissa yhteistyöryhmissä toimenpiteisiin ja niiden täytäntöönpanoon sekä tulkintoihin muistuttaen ympäristölupavelvoitteiden ensisijaisuudesta ja turvetuotannon yhä vähenevästä merkityksestä vesien kuormittajana ja myös yleistä vesistötarkkailua ja kalataloutta rahoittavana toimialana. Turvetuotannosta eri vaiheissaan poistuvaa pinta-alaa oli vuodenvaihteessa 2022/23 arvioilta noin 10 000 ha. Siirtymistä jälkikäyttöön on hidastanut ELYjen lopputarkastusten vähäiset resurssit ja joillakin alueilla tarkastajien vaihtuvuus.
- koordinoita vaikuttamista proaktiivisesti ja osallistua vesienhoidon toimenpideohjelmien seurantaan Manner-Suomen viidellä vesienhoitoalueella, joilla on erityisen runsaasti tuotannosta poistuvia suonpohjia. Lisäpiirteenä viime aikoina on noussut ympäristöviranomaisen halu vaikuttaa ympäristöluvan jälkeiseen maankäyttöön, lähinnä ei-toivottuun maatalouskäyttöön, vaikka tällä ei ole juridista perustetta eikä usein järkeviä vaihtoehtojakaan.

Keinot

- yhteistyö ja vuoropuhelu muiden järjestöjen, erityisesti MTK:n ja sekä suoraan jäsenyritysten asiantuntijoiden kanssa.
- toimialan alueellisen vesienhoidon yhteistyöverkoston avulla hakea järkevää valuma-aluekohtaista toimintatapaa ja turvetuotannon vesienhoito-oppaan tulkintaa.
- toimia aktiivisesti vesienhoidon koordinaatiossa siten, että käytännöt yhdenmukaistuvat eri vesienhoitoalueilla ja vastaavat turvetuotannon nopeasti vähenevää osuutta vesien kuormittajana ja myös yleisen vesistötarkkailun rahoittajana.
- Virkamiestyönä päivitetyn turvetoimialan vesienhoito-oppaan epätarkkuudet pyritään tarkentamaan käytännön ratkaisuihin järkeviksi, jäseniä ohjaaviksi ennakkotapauksiksi eri vh-alueilla vuosina 2023 - 24.
- Turvetuotannon vesienhoito-ohjeen tulkintaa seurataan puolivuositain turvevaliokunnan ympäristö- ja resurssivastaavien verkostolla.
- Vaihdataan tietoja muiden toimialojen ympäristölupavelvollisten kanssa ja vaikutetaan, mikäli eri toimialojen välillä havaitaan erilaisia tulkintoja ja käytäntöjä.

KASVU- JA YMPÄRISTÖTURPEEN SEKÄ RAHKASAMMALEN EDUNVALVONTA (SALO)

Tilannekuvaus

Bioenergia ry:n toimintaan osana turve ja kasvualustat -valiokunnan toimintaa sisältynyt kasvualustojen, kuiviketurpeen ja rahkasammalen edunvalvontaa tekevä työryhmä vuodesta 2018 alkaen. Sen toiminta on sitemmin muuttunut alun säännöllisistä kokoontumisista joustavaksi ja verkostomaiseksi. Verkoston englanninkielinen nimi on Growing Media Finland, mikä osoittaa kansainvälisen edunvalvonnan painottuvan enemmän juuri kasvualustamateriaaleihin.

Rahkasammalen korjuun ja heiveröisen alan kehittyminen vaatii tiivistä edunvalvontaa pilottivaiheessa. Vuodesta 2016 saakka rahkasammalta on kerätty yhteensä vajaalta 300 hehtaarilta. Kumulatiiviset keruupinta-alat ja kohteet päivitetään jälleen tammikuussa 2024 www.kasvualusta.org -sivustolle.

YM:n rahkasammalen korjuun yhteistyöryhmä on toistaiseksi tauolla. Rahkasammalen korjuun nk. green deal -sopimusneuvottelut alan ja YM:n välillä ovat meneillään. GTK:n vetämä laajahko parivuotinen rahkasammalen uusiutuvuutta tutkaileva RahKoo-hanke päättyy vasta vuoden 2024 lopulla. Se organisoii muutamia retkeilyjä ja tapahtumia, ja välituloksia voidaan odotella keväällä 2024. Sammalen korjuun oikeudellista ohjausta pohtiva Itä-Suomen yliopiston selvitys valmistui kesäkuun lopulla. Lisäksi yritykset toteuttavat omia vastuullisen rahkasammalen keruun ja tuotannon kehittämishankkeitaan.

Turvekasvualustoihin liittyvässä edunvalvonnassa pidetään yhteyttä kansainvälisiä kumppaneihin Baltiassa, Ruotsissa, Irlannissa, Kanadassa ja Saksassa. Edunvalvonta-asiana jatkuu edelleen EU:n kestävän rahoituksen taksonomia ja siinä erityisesti vaikuttaminen delegoituun säädökseen 2. Viime vuoden torjuntavoitosta huolimatta uhat ovat edelleen ilmeisiä leimata kaikki turpeen nosto kestävämmäksi. Maankäyttösektorille asetettujen päästövähennystavoitteiden soveltaminen ja EU:ssa etenevä ennallistamislaki muutoksineenkin vaativat seuranta ja edelleen vaikuttamista kansallisen tulkinnan ja tahtotilan osalta. Euroopalainen kasvualusta-alan edunvalvontajärjestö Growing Media Europe on tuottanut mm. kasvualustojen elinkaarilaskentaan tarvittavia selvityksiä ja pohjaa vaikuttamiselle esim. valmisteltavaan EU:n Pellolta pöytästrategiaan. Kuluva vuoden loppupuoliskolla ja vielä alkuvuodesta 2024 valmistellaan eurooppalaisena yhteistyönä vaikuttamistoimia EU-parlamenttivaalien ja seuraavan komission työohjelmaan.

Merkitys

Kuiviketurpeen merkitys kotimaisessa turvealan edunvalvonnassa on noussut. Vuonna 2023 säät olivat heikot keskeisissä maakunnissa laadukkaan olkikuivikkeen tarjonnan kannalta ja sahanpurut ja kutteri ohjautui aiempaa enemmän energiakäyttöön. Eri toimijoiden välille on perustettu verkosto mm. seuraamaan kuiviketurpeeseen liittyviä aloitteita ja esityksiä tai niiden edelleen puuttuessa paremminkin edistämään niitä. Kuiviketurpeen merkitys erityisesti siipikarjan kasvatuksessa ja luomukotieläintuotannossa on tunnistettu laajemminkin. Yhteistyö tiivistyi eri tuotantosuuntien ja sidosryhmien kanssa, ja johti yhteiseen, kuivikkeiden saatavuutta kartoittavaan LUKEn selvitykseen, joka julkaistiin 7.9.2023. Työlle toivotaan jatkoa kansallisen kuivikehuollon tiekarttatyön muodossa. Kasvu- ja ympäristöturpeisiin liittyvää viestinnällistä aineistoa päivitetään ja rahkasammalen keruun yleisohje uusitaan talven mittaan.

Kasvuturpeen kotimaisen edunvalvonnan kannalta lannoittelain seurantaan jatketaan, erityisesti millaiseksi ankan/korkean vastuun periaatteen tulkinta kasvualustojen valmistuksessa muodostuu. Yleisesti huolta on herättänyt tiukka fosforiraja saattaa haitata tai suorastaan estää kiertotaloustavoitteita, vaikka se toisaalta voi lisätä turpeen ja rahkasammalen tarvetta erilaisissa kasvualustaseoksissa niiden laadun parantamiseksi.

Rahkasammalen tuotannon lupaavat mahdollisuudet liittyvät sen hyväksyttävyyteen sekä Suomessa että laajemmin myös ulkomailla. Keväällä 2022 aloitetut tunnustelut rahkasammalen green deal -sopimuksen solmimiseksi toimialan ja valtiovallan välillä ovat edenneet syksyn aikana sopimuspuhjan kommentointeihin. Marraskuussa 2023 neuvotteluissa päätettiin odottaa, kunnes mm. rahkasammalen uusiutuvuuteen liittyvä tutkimus tuo tukea sopimuksen keskeisiin kohtiin.

Tavoitteet

Yleistavoite: turvepohjaisten kasvualustojen ja kuiviketurpeen edunvalvonta sekä rahkasammalen korjuun edellytysten edistäminen.

- Tukea verkoston jäsenten ja sidosryhmien edunvalvonnallista vuorovaikutusta, edustaa jäseniä yhteisissä asioissa sekä mahdollistaa edun tuottaminen toimialalle. Tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat viranomaiset, muut toimialaa lähellä olevat järjestöt ja sidosryhmät koti- ja ulkomailla.
- Ankan vastuun periaatteen järkevä soveltaminen ja lieventäminen kasvualustojen valmistamisessa.
- Myönteinen toimintaympäristö pitemmällä aikavälillä rahkasammalen keruuseen ja käyttöön.
- Kuiviketurveverkoston (MTK, tuotantosuuntien yhdistykset + SKK-verkosto) toiminnan kautta koordinoitu edunvalvonta.

Keinot

- Tiedonkeruun organisointi ja tiedon tuottaminen toimialalta koti- ja ulkomaiseen edunvalvontaan
- Toimivien suhteiden ja kanavien luominen ja ylläpitäminen keskeisten alan toimijoiden ja viranomaisten kanssa
- Lannoittelain ankan vastuun soveltamisen seuranta yhteistyössä mm. VYL:n kanssa
- Yhteydenpito GME:n ja muiden kasvualustatoimijoiden kanssa maailmanlaajuisesti
- RPP-sertifiointin koordinaation avulla vastuullisuuden pohjan vahvistaminen tulevaisuudessa
- Rahkasammalen keruuperiaatteiden ja -ohjeiden päivittäminen kehittämishankkeista ja käytännön keruutoiminnasta saatujen kokemusten perusteella
- Sivuston www.kasvualusta.org ylläpito.
- Kuivike- ja imeytysturvetuotteiden yleinen edunvalvonta yhdessä MTK:n ja muiden läheisten sidosryhmien kanssa.
- Seminaarit ja tilaisuudet; LUKEn kuiviketurpeen ja muiden kuivikemateriaalien kysyntä ja tarjonta -selvityksen jatkotyö; kansallisen kuivikehuollon tiekarttatyön tukeminen.

UUDEN PÄÄSTÖKAUPAN (ETS2) TOIMEENPANO (TUOHINIITTY)

Tilannekuvaus

Osana päästökaupan (ETS) uudistamista EU:ssa saavutettiin sopu joulukuussa 2022 ETS:n laajentamisesta kattamaan myös liikenteen ja rakennusten lämmityksen, jotka muodostavat yli puolet EU:n kasvihuonekaasupäästöistä. Lainsäädäntö julkaistiin 16.5.2023 EU:n virallisessa lehdessä.

Tämän ns ETS2-direktiivin tavoitteena on luoda erillinen päästökauppajärjestelmä liikenteelle ja rakennuksille, joka toimisi rinnakkain nykyisen ETS:n kanssa. Uusi järjestelmä koskisi polttoaineiden jakelijoita, jotka olisivat velvollisia ostamaan päästöoikeuksia vastaamaan niiden toimittamien polttoaineiden päästöjä. Päästöoikeuksien määrää vähennetään asteittain vuosittain, jotta päästöt laskisivat haluttuun tasoon. Uusi järjestelmä aloitettaisiin vuonna 2027 ja siinä olisi aluksi kahden vuoden siirtymäaika, jonka aikana päästöoikeuksien hinta olisi kiinteä. Jos energiahinnat ovat poikkeuksellisen korkeita, alkaisi järjestelmä 2028 alusta. Lisäksi sisälle on rakennettu hintavakausmekanismi, joka vapauttaa 20 miljoonaa päästöyksikköä, mikäli hinta nousee yli 45 euron CO2 tonnia kohden.

ETS2-direktiivin tarkoituksena on kannustaa polttoaineiden jakelijoita tarjoamaan vähäpäästöisempiä vaihtoehtoja kuluttajille ja edistää liikenteen ja rakennusten energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä. Direktiivin vaikutusta polttoaineiden hintoihin pyritään lieventämään myös sosiaalisella rahaston kautta, tukemalla matala- ja keskituloisia kotitalouksia sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä siirtymään vähähiiliseen talouteen. Sosiaalirahaston rahoitus tulee ETS2 päästökauppatuloista, joita käytetään energian hinnoista kärsivien tukemiseen enintään 65 miljardia euroa ja sen päälle lisäksi 25 % kansallista rahaa eli yhteensä 86,7 miljardia euroa.

Järjestelmä perustuu vuosittain lineaarisesti laskevaan päästökattoon, eikä siihen sisälly ns. ilmaisjakoa. Poikkeus mahdollistaa huutokauppojen lykkäyksen 2030 loppuun asti sellaiselle jäsenmaalle, joilla on käytössä päästöoikeuden hintaa vastaava hiilidioksidivero.

Direktiivi tulee olla ETS2 osalta kansallisesti toimeenpantu 30.6.2024 mennessä. ETS2 arviomuistio valmistuu syksyllä 2023. Hallituksen esitys annetaan lausunnoille alkuvuodesta 2024 ja loppukeväästä eduskunnalle 2024.

Merkitys

ETS2 tuo koko EU-alueen kattavan päästöjen vähennysjärjestelmän liikenteeseen ja rakennusten erillislämmitykseen. Sen asettama hiilidioksidin hintataso on tosin yksinään Suomessa matalampi kuin useimmiten näillä sektoreilla nykyään hiilidioksidiveron hintavaikutus.

Tavoite

- Varmistaa toimeenpanossa biopolttoaineiden edistämislle pitkäjänteisen positiivinen vaikutus

Keinot

- käydään sisäinen keskustelu syksyn 2023 aikana toimeenpanon tavoitteista sekä tietopohjan tarpeista
- luodaan ja toimeenpannaan tavoitteiden mukainen vaikuttamissuunnitelma

- EU:n virallisessa lehdessä 16.5.2023 julkaistu ETS2 direktiivi laajentaa EU:n päästökaupan liikenteeseen ja rakennusten lämmitykseen
- ETS2 tulee olla kansallisesti toimeenpantuna 30.6.2024 mennessä.
- ETS2 arviomuistio valmistuu syksyllä 2023. Hallituksen esitys annetaan lausunnoille alkuvuodesta 2024 ja loppukeväästä eduskunnalle 2024.

Seurattavat hankkeet

Seurattaviksi hankkeiksi ja niiden vastuushenkilöiksi on määritely:

Hanke	Aikataulu	Vastuushenkilö
Kansainväliset ilmastoneuvottelut	jatkuva	Harri Laurikka
EU: Valtiontukisuuntaviivojen uudistaminen	komissio hyväksyy uudet suuntaviivat Q3-Q4/2021 ja voimaan 1.1.2022	Hannes Tuohiniitty
EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan)	jatkuva	Erika Laajalahti
Sähkön riittävyys ja kapasiteettimekanismi	Kapasiteettimekanismi esillä hallitusohjelmassa 2023	Harri Laurikka

YK: KANSAINVÄLISET ILMASTONEUVOTTELUT (LAURIKKA)

Tilannekuvaus

Joulukuussa 2015 YK:n ilmastoneuvotteluissa Pariisissa päästiin sopimukseen vuoden 2020 jälkeistä aikaa käsittelevästä uudesta ilmastopimuksesta. Kaikki maailman maat ovat joko allekirjoittaneet tai jo ratifioineet sopimuksen. Pariisin sopimuksen säännöistä sovittiin COP24 -kokouksessa Puolan Katowicessa 2018. Auki jääneistä markkinamekanismien toimeenpanon säännöistä onnistuttiin sopimaan vuonna 2021 Glasgowssa. Yksityiskohtaisempaa sääntökehitystä ja -valmistelua tekee nyt Artikla 6:n hallintoneuvosto (Supervisory Body).

Merkitys

Kv. ilmastopolitiikka vaikuttaa globaalisti puhtaan teknologian – myös bioenergiateknologian – kysyntään ja päästövähennystoimet aiheuttavat kustannuksia teollisuudelle. Neuvotteluissa käsitellään lisäksi erityisesti maankäyttösektorin päästölaskentaan liittyviä kysymyksiä, joilla voi olla EU:n politiikan kautta suoria vaikutuksia Suomen bioenergiasektoriin.

Tavoite

- Saada bioenergiasektorin näkökulma mukaan Pariisin sopimuksen toimeenpanoon
- Ymmärtää vaikutukset EU:n politiikkaan
- Vaikuttaa bioenergian näkyvyyteen ilmastoneuvotteluiden toimeenpanoon liittyvissä sivutapahtumissa

Keinot

- YK:n ilmastokokous COP-28 on alkanut 30.11. Dubaissa, Arabiemiraateissa. Kokous päättyy arviolta 12.-14.12. ministeriosuuteen.
- Kokouksen keskeisin asia on Pariisin ilmastopimoksen maailmanlaajuinen tilannekatsaus (global stocktake). Sen toivotaan johtavan osapuolten uusin päästövähennyssitoumuksiin vuoteen 2025 mennessä.
- Heti COPin alkumetreillä saatiin virallisesti perustettua uusi ilmastomuutoksen vahinkoja ja menetyksiä lievittävä rahasto, jonka sääntöjä neuvoteltiin vuoden 2023 aikana. Rahastoon tuli kuitenkin hyvin vaatimattomia määriä pääomaa isoilta donoreilta, kuten Yhdysvalloilta ja Japanilta.
- Kokouksessa puhutaan tällä kertaa paljon energiasta: uusiutuvasta energiasta, energiatehokkuudesta ja fossiilisten polttoaineiden tuista. Odotukset lopputuloksen suhteen eivät ole kuitenkaan tältä osin korkealla. Parhaimmillaan näistä saadaan jotain kirjattua osapuolikokouksen päätökseen. Sillä on merkitystä, mutta se ei ole kansainvälisessä oikeudessa sitova asiakirja.

- Tehdään yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen (WBA, Bioenergy Europe) kanssa

- Tehdään yhteistyötä kotimaisten tahojen kanssa, tapaamisia virkamiesten kanssa

EU: VALTIONTUKISUUNTAVIIVOJEN UUDISTAMINEN (TUOHINIITTY)

Tilannekuvaus

Komissio julkisti tiekartan EEAG:n uudistamisesta ja se oli [konsultaatiossa](#) 12.11. – 10.12.2020 sekä varsinainen konsultaatio oli avoinna 7.1.2021 asti. Bioenergia ry vastasi molempiin.

Komission esitys CEEAG:sta (climate, energy and environmental aid guidelines) oli konsultaatiossa 7.6. – 2.8.2021. Bioenergia ry vaikutti Bioenergy European kantaan, mutta ei jättänyt omaa vastausta.

Bioenergia ry kirjelmöi yhdessä Bioenergy European kanssa MMM, TEM ja VM suuntaan marraskuun lopulla.

Uudet suuntaviivat tulivat voimaan tammikuussa 2022. Suuntaviivoihin jäi haasteellinen kohta, missä kielletään antamasta tukea energiamuodoille, jotka tuottavat ilmapäästöjä, jos tuki syrjäyttää nollapäästöistä tuotantoa. Jäsenmaiden pitää ottaa uudet suuntaviivat huomioon tukijärjestelmissään 2024 alkaen.

Komissio on lisäksi valmistelemaan muutoksia yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen (GBER), komission asetus 651/2014, jotta se olisi Green Dealin sekä vuoden 2022 alusta voimaan tulleiden valtiontukien suuntaviivojen kanssa. Komissio julkaisi 9.3.2023 määräaikaisen ryhmäpoikkeusasetuksen, joka on voimassa 2026 loppuun asti käyttöönotetuille tukijärjestelmille. On epäselvää millä aikataululla komissio etenee varsinaisen GBER-uudistuksen kanssa, mutta oletettavasti se toteutuu vasta seuraavan komission aikana.

Komissio julkisti 9.3.2023 myös muutoksista, jotka koskevat koko EU:n valtiontukipolitiikan suuntaa ja tavoitteita. Nyt tehdyillä muutoksilla komissio joustavoittaa lisää teollisuuden vähähiilistämisen sekä uusiutuvan energian käyttöönottoa koskevia tilapäisiä sääntöjä ja jatkaa niiden voimassaoloa vuoden 2025 loppuun asti. Uudet säännöt sallivat valtiontuen myöntämisen tuotannollisiin investointeihin jotka katsotaan keskeisiksi vihreän siirtymän kannalta. Mukana on mm. bioenergiահankkeet ja niiden yhteydessä varastot.

Merkitys

Uudet valtiontukisäännöt tekevät aikaisempaa vaikeammaksi hyväksyä tukia, joita ei ole kilpailutettu. Mahdolliset ylituet (kuten 1.11.2017 uusilta toimijoilta sulkeutunut tuulivoiman syöttötariffi) ovat uusien valtiontukisuuntaviivojen oloissa kiellettyjä, ja niitä ei saa notifioida komission kilpailupääosastolla.

Suomen nykyinen metsähakkeen sähköntuotantotuki, joka notifioidiin komissiossa vuoden 2016 alussa, on voimassa siten, että sen piiriin voi hakeutua (12 vuoden ajaksi) vuoden 2020 loppuun saakka.

Tavoite

- Ennakoida hyvissä ajoin minkälaisia vaatimuksia EU:n uudet energia-alan valtiontukisäännöt pitävät sisällään. Näin voimme varmistaa, että ehdottamamme bioenergia-alan edistämiskeinot ovat oikeanlaisia ja voivat tulla hyväksytyksi.

Keinot

- Hankitaan mahdollisimman aikaisin tietoa uusien valtiontukisääntöjen valmistelusta komission. Lähteinä kilpailupääosasto, Bioenergy Europe ja TEM.

- BEry vastasi konsultaatioon jatkoajasta ja korosti biopolttoaineiden tukikelpoisuuden jatkamista 2022 asti.
- Vaikutettu Bioenergy European kautta kantoihin, EEAG kanta valmistui toukokuussa 2021
- kommentoitu tulevaa komission luonnosta EEAG:sta BEuropelle
- Lähetetty yhteiskirje BEuropean kanssa MMM, TEM, VM marraskuun 2021 lopulla

EU: BIOENERGIAN TKI–RAHOITUS JA EUROOPAN STRATEGINEN ENERGIAKESKUSTÄKÄÄNNÄKÖSUUNNITELMA (LAAJALAHTI)

Tilannekuvaus

Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) on yli EU-28:n ulottuva (mukana myös NO, CH, IS, TU) ulottuva verkosto, joka pyrkii parantamaan yhteistyötä energiateknologian kehittämisessä. Mukana on 9 eurooppalaista innovaatio- ja teknologia-alustaa (European Technology and Innovation Platforms, ETIP). Nämä ovat tuottaneet julkistuksia, joista yksi käsittelee bioenergiaa (liikenteen biopolttoaineet + stationäärinen bioenergia). Bioenergia on jaoteltu eri kategoriaan kuin muut uusiutuvat. Bioenergiaa koskeva [julistus](#) julkistettiin 16.11.2016. Bioenergiaosion [toimeenpanosuunnitelma](#) hyväksyttiin 13.6.2018. VTT:n Antti Arasto on toiminut ETIP Bioenergy:n varapuheenjohtajana. Toimeenpanosuunnitelma päivitettiin keuhällä 2023 ja se on tarkoitus julkaista vuoden 2023 EUBCE-konferenssissa 5.-8.6.2023.

Merkitys

Kyse ei ole lainsäädännöstä eikä suunnitelmalla jaeta lisää rahaa. SET-plan vaikuttaa siihen, miten jo allokoituja tutkimusrahoja (mm. NER300, 400/450, InnovFin, HorizonERAnet) jaetaan. SET-Planissa asetetuilla tavoitteilla voi olla merkittäviä vaikutuksia biopolttoaineisiin liittyvään sääntelyyn epäsuorasti. ETIP Bioenergy:n toimeenpanosuunnitelma kattaa 104 mrd euron kumulatiiviset investoinnit demo- ja laajennuslaitoksiin ja 2,3 miljardin euron investoinnit kehitykseen vuoteen 2030 mennessä.

Tavoite

- Seurataan asian etenemistä

Keinot

- Tapaamiset virkamiesten ja muiden alan toimijoiden kanssa
- Osallistuminen tapahtumiin ja infotilaisuuksiin

- 23.11.2023 käynnistyi uusi haku kaikenkokoisille hankkeille. Haun budjetti on 4 miljardia euroa. Haun arvioitu päättymispäivä on 9.4.2024. Komission hakua käsittelevä [infotilaisuus järjestetään 7.12.2023](#).
- 23.11.2023 käynnistyi myös [huutokauppa vetyhankkeille](#), huutokaupan budjetti on 800 M€. Huutokaupan arvioitu päättymispäivä on 8.2.2024. [Huutokaupan säännöt](#) julkaistiin elokuun lopussa. Hakua käsittelevä infotilaisuus järjestetään [30.11.2023](#).
- Bery järjesti Innovaatorahastosta jäsenwebinaarin 30.11.2023 yhdessä VTT:n Antti Araston kanssa. Arasto on Innovaatorahaston asiantuntijaryhmän jäsen.

SÄHKÖN RIITTÄVYYS JA KAPASITEETTIMEKANISMI (LAURIKKA)

Tilannekuvaus

Kapasiteettimekanismin määritelmä on ”toimenpide, jolla varmistetaan tarvittavan resurssien riittävyyden saavuttaminen maksamalla resursseille korvaus niiden käytettävyydestä, lukuun ottamatta lisäpalveluihin tai ylikuormituksen hallintaan liittyviä toimenpiteitä”.

Kapasiteettimekanismeista on pitkään keskusteltu ja ne ovat jo nyt EU-lainsäädännön puitteissa mahdollisia täyttäessään tietyt edellytykset. Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu, että Suomeen luodaan selvityksen perusteella kustannustehokas kapasiteettimekanismi (esim. huutokauppa tai vastaava), joka tukee aina käytettävissä olevan sähkön riittävää määrää. Kapasiteettimekanismi eroaa tähän mennessä käytössä olleesta tehoreservistä siinä, että tehoreservi toimii markkinoiden ulkopuolella, kun taas kapasiteettimekanismin laitokset osallistuvat markkinoille, mutta saavat osan tuloistaan kyvystään tarjota varmasti sähkötehoa markkinoille pulatilanteissa.

Myös EU-neuvottelujen loppuvaiheessa oleva sähkömarkkinadirektiivin päivitys tulee määrittelemään millaisia kapasiteettimekanismeja EU:ssa on mahdollista suunnitella.

Merkitys

Kapasiteettimekanismilla pyritään vaikuttamaan siihen, millaista sähköntuotanto- tai sähkönkäyttökapasiteettia rakennetaan tai säilytetään. Se koskee bioenergian ja turpeen osalta käytännössä CHP-laitoksia. Mekanismi voi parantaa tai heikentää CHP:n kilpailukykyä riippuen sen rakenteesta ja yksityiskohdista.

Tavoite

Seurata miten kapasiteettimekanismin valmistelu Suomessa etenee ja tuoda keskusteluun Beryn näkökulmia. Bery muodosti alustavia kantoja aiheeseen marraskuussa 2023.

Keinot

- Lausunnot, virkamiesten ja muiden järjestöjen tapaamiset

- Selvitys aiheesta tulee käynnistymään vasta ensi vuoden puolella ministeriön TEM:n muiden kiireiden vuoksi.
- TEM tulee perustamaan mekanismin kehittämiseen myös asiantuntijaryhmän.